

KLENOTY KVĚTENY

ZLÍNSKÉHO KRAJE

ISBN 978-80-87833-32-2

**Věnováno památce našeho spolupracovníka,
ochránce přírody a fotografa
Ing. Michala Girgela
(24. 4. 1950 – 26. 9. 2019)**

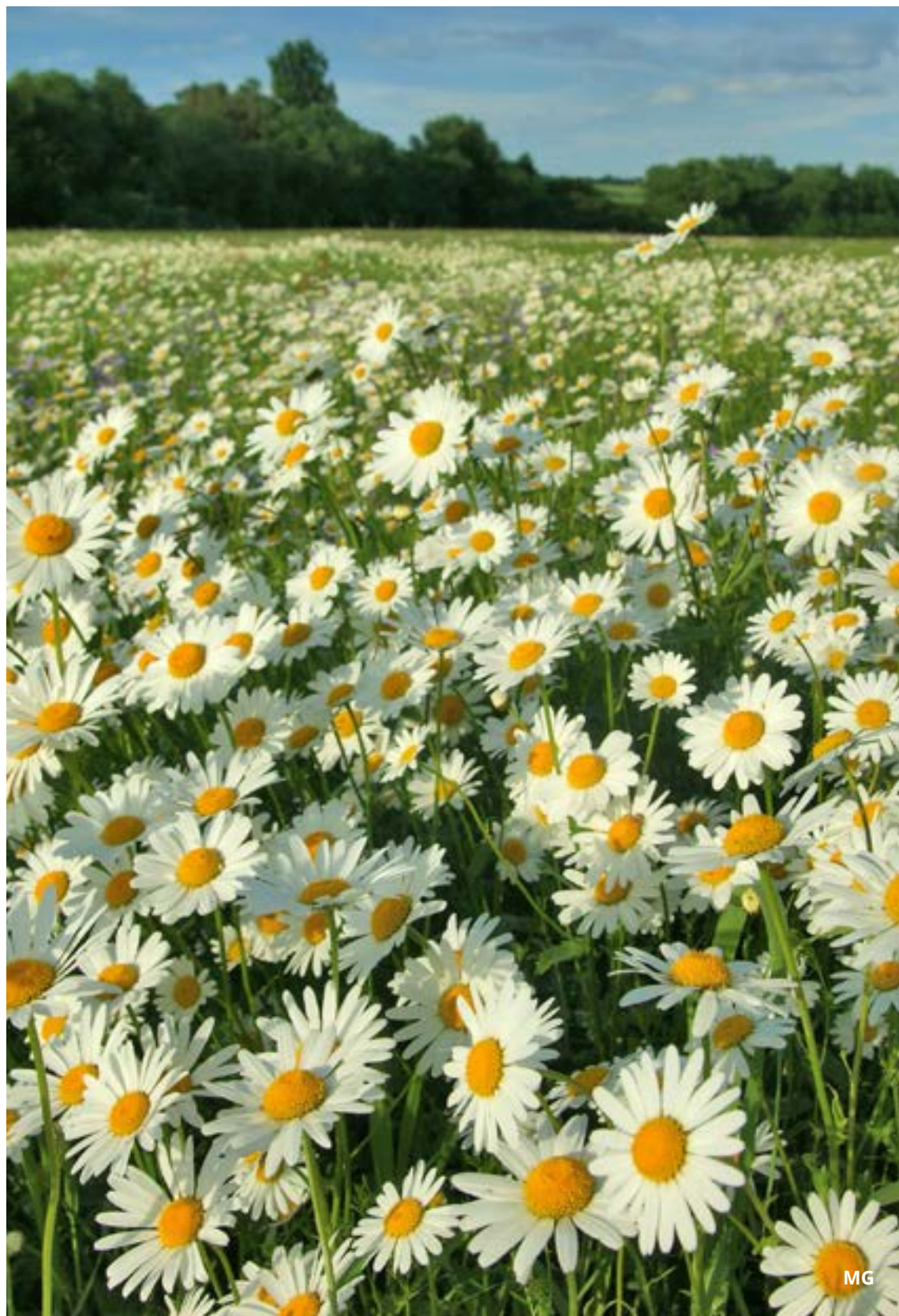

Předmluva

Váženému čtenáři se do rukou dostává další z řady regionálních, populárně naučných publikací vydaných Zlínským krajem. Seznamuje tentokrát s vybranými druhy květeny, se kterými se můžeme v přírodě našeho kraje vzácně setkat. V České republice roste, dle údajů v odborné literatuře, kolem 2 550 původních druhů cévnatých rostlin. Z tohoto počtu je v současnosti 908 druhů zařazeno v Červeném seznamu květeny České republiky v některém ze stupňů ohrožení (kriticky ohrožené, silně ohrožené, ohrožené nebo zranitelné) a 478 druhů z nich je zvláště chráněných podle zákona o ochraně přírody a krajiny. Dalších 69 druhů již v naší přírodě nebylo nalezeno více než 50 let a jsou tedy považovány u nás za vyhynulé, 49 druhů již nebylo nalezeno více než 30 let a jsou zatím považovány za nezvěstné, s nadějí, že budou snad ještě nalezeny.

Ve Zlínském kraji se vyskytuje velká část z těchto vzácných a mizejících druhů. Autoři publikace z nich vybrali 219, s nimiž chtějí seznámit veřejnost. Jde o druhy, které považují za jedny z nejcennějších, a proto je nazývají klenoty květeny, jak je uvedeno v názvu publikace. Druhy, které se svojí činností, za spolupráce desítek dobrovolných spolupracovníků, snaží ochránit před úbytkem či dokonce zánikem. Těm všem také patří poděkování za neutuchající činnost ve prospěch ochrany přírody a krajiny. Zvláštní poděkování pak patří těm, kdo pro vydání této publikace poskytli fotografie ze svých archivů, bez nichž by tato publikace vzniknout nemohla.

Autorský kolektiv

Úvodem

Východní Morava má osobité krajinné kouzlo, jehož podstatu je nutno hledat v geologickém vývoji během třetihor. Právě tehdy totiž došlo k největším změnám na našem území. Mocná souvrství pískovců, jílovců a slínů usazená v křídovém a starotřetihorním moři, souborně označovaná jako flyš, sevlivem horotvorných pochodů v mladších třetihorách zdvihla z mořských hlubin. Vytvořila dnešní pohoří na vnější straně mohutného karpatského oblouku, který právě v této oblasti vysílá své poslední výběžky směrem k západu. Tak se zrodily moravské Karpaty od Chřibů, Hostýnských i Vsetínských vrchů a Moravskoslezských Beskyd po Javorníky a Bílé Karpaty na moravskoslovenském pomezí.

Do těchto hor vnikají jako zálivy nížiny Dolnomoravského a Hornomoravského úvalu, které ještě v mladších třetihorách – neogénu – byly zality mořem, což dosvědčují vápnito-písčité nebo jílovité usazeniny s fosiliemi mořské fauny. Bylo to poslední moře, které zasahovalo na území dnešních Čech a Moravy, a to v poměrně nedávném úseku geologických dějin. Moře ustoupilo a oběma úvaly dnes protéká řeka Morava, jež spolu se svými přítoky přemodelovala celou krajinu, o čemž vypovídají jejich naplaveniny v úvalech i bohatá síť údolních zářezů, které dnes člení úbočí moravských Karpat a propůjčují jim horský ráz i přes poměrně malou nadmořskou výšku. I v této době zde působily pohyby zemské kůry, které nenápadně pokračují do současnosti. Mnohé okrsky poklesly, jiné byly vyzdviženy. To vedlo i k vytvoření průlomových údolí, která člení pohraniční hřbet Bílých Karpat, neboť jejich toky, především říčka Vlára, pramení dnes v nižším terénu na Moravě, odvádějí však své vody napříč pohořím do slovenského Váhu. Odnosové síly, především vodní eroze, byly hlavním činitelem, jenž se podílel na vytvoření dnešního vzhledu pohoří flyšových Karpat. Jejich činnost probíhá i dnes.

Ráz dnešní živé přírody regionu určují nejen substrát a reliéf území, ale i podnebné poměry a na velkých plochách i pravěká kultivace. Významnou roli hraje geografická poloha na rozhraní horské karpatské a teplé panonské oblas-

ti, jejichž prvky se zde prolínají. Horská květena a drobná zvířena se vyskytují především v Moravskoslezských Beskydech a nejvyšších polohách Javorníků, v nižších a jižnějších pohořích převládají spíše podhorské druhy. Mimořádným bohatstvím druhů vynikají rozlehlé louky v Bílých Karpatech, proslulé největším počtem druhů orchidejí v českých zemích. Výrazně suchomilné stepní prvky jsou přítomny jen v omezené míře vzhledem k poměrně vlhkému podnebí, nicméně jednotlivé xerothermní druhy místy pronikly i hluboko do Karpat. Teplý charakter mají především Bílé Karpaty, které mezi flyšovými pohořími Západních Karpat zaujímají v tomto směru mimořádné postavení. Nelze opomenout ani skutečnost, že se v nich ještě zachovalo původní etnikum včetně výrazných stop jeho hospodaření. Rovněž lesní kryt Bílých Karpat i Chřibů má dosud na velkých plochách přirozené složení, zatímco dále k severu byly původní lesy v mnohem větším rozsahu již nahrazeny chudými smrkovými monokulturami. Jak přírodní faktory, tak původní typ obhospodařování podstatně přispěly k vysoké přírodní rozmanitosti celého regionu, jehož některé části, především CHKO a Biosférická rezervace Bílé Karpaty, ale i CHKO Beskydy, patří k nejcennějším velkoplošně chráněným územím v České republice.

MG

Botanická charakteristika Zlínského kraje

Pestrost flóry a vegetace zlínského regionu je dána jeho geografickou polohou na pomezí dvou fytogeografických jednotek. Od jihu sem proniká severozápadní cíp Panonie, na nějž je vázána teplomilná flóra a vegetace. Tuto část lze přiřadit k termofytiku. Panonské termofytikum zabírá nejnižší a nejteplejší polohy tohoto území v rozmezí nadmořských výšek 172–350 m, kde převažují substráty s obsahem vápníku. Klimaticky je vymezena průměrnými ročními teplotami vzduchu v rozmezí 8,0–9,5 °C a průměrným ročním úhrnem srážek 500–720 mm. Pro tuto jednotku jsou zejména charakteristické teplomilné doubravy a dubohabřiny (buk se zde vyskytuje nanejvýš jako příměs) a různé typy teplomilné polopřirozené náhradní vegetace. V širokých plochých nivách se vyskytují zbytky kdysi rozsáhlých lužních lesů, zaplavovaných luk, porostů vysokých ostřic, rákosin a rozmanitých typů vodní vegetace. Ve flóře se objevují teplomilné prvky submediteránní, které po skončení doby ledové migrovaly z útočišť v jižní Evropě – k nim náleží třeba dub pýřitý (*Quercus pubescens*) – a dále prvky pontické a jihosibiřské, které měly taková útočiště v oblasti na sever od Černého moře nebo v nezaledněné jižní části Sibíře, např. kavyl vláskovitý (*Stipa capillata*). Tyto druhy na jihovýchodní Moravě vyznívají směrem k severu a dosahují zde dílčí severní, resp. severozápadní hranice areálu.

Vyšší pahorkatiny a vrchoviny regionu, které geologicky náležejí k vnějšímu flyšovému pásmu Karpat, zabírá Karpatské mezofytikum. Tato jednotka se vyskytuje v nadmořských výškách 180–970 m, je charakterizována flyšovými (vápnitým i odvápněným) podkladem s velmi vzácným výskytem skalních stanovišť, průměrnými ročními teplotami vzduchu 6,0–8,2 °C a průměrným ročním úhrnem srážek 620–1000 mm. Součástí Karpatského mezofytika jsou vyšší polohy Litenská pahorkatiny, Chřibů a zejména Bílé Karpaty, Vizovická vrchovina, Hostýnské vrchy, Vsetínské vrchy a Javorníky. V nižších polohách se tu setkáváme s karpatským typem ostřicových dubohabřin, výše je nahrazují bučiny. Po jejich odlesnění vznikla druhově pestrá vegetace karpatských luk a pastvin s typickými lučními mokřady a prameništi, zejména na sesuvech. Některé partie moravských Karpat byly odlesněny velmi pozdě, takže se tam dosud setkáváme i s typickým kopaničářským osídlením a na něj vázanou mozaikou lučních a polních enkláv, kde se udržely vzácné mizející druhy plevelů, např. koukol polní (*Agrostemma githago*) a sveřep stoklasa (*Bromus secalinus*). Nejpestřejší květenu najdeme v CHKO Bílé Karpaty, kde se vyskytuje celá řada tzv. exklávních prvků (druhů s izolovanými lokalitami, odlehlými od souvislého areálu). Patří k nim např. všivec statný (*Pedicularis exaltata*), razilka smrdutá (*Aposeris foetida*), rozrazil latnatý (*Pseudolysimachion spurium*) nebo plevnatec lesostepní (*Danthonia alpina*). Mnohé z nich zřejmě představují relikty (pozůstatky typů vegetace, které se zde vyskytovaly v různých obdobích

minulosti). Vlastní endemity zde nenalezneme, z karpatských endemitů sem zasahuje kozlík celolistý (*Valeriana simplicifolia*), kyčelnice žláznatá (*Dentaria glandulosa*), ladoňka karpatská (*Scilla kladnii*) a chrpa měkká (*Cyanus mollis*).

Do nevelké části na východě regionu zasahuje Karpatské oreofytikum. V pojednávaném území zasahuje do nadmořských výšek 520–1200 m, je dále charakterizováno průměrnými ročními teplotami vzduchu 3,5– 7,5 °C a průměrným ročním úhrnem srážek 800–1000 mm. Typickou vegetací jsou horské květnaté bučiny, které na chudších substrátech doplňují acidofilní bučiny; v nejvyšších polohách se objevují i smrkové bučiny. Pro oreofytikum Radhošských Beskyd je charakteristický výskyt subendemického oměje tuhého moravského (*Aconitum firmum* subsp. *moravicum*), dále sedmikvítku evropského (*Trientalis europaea*), plavuně pučivé (*Lycopodium annotinum*), krtičníku žláznatého (*Scrophularia scopolii*), biky lesní (*Luzula sylvatica*), hořce tolitovitého (*Gentiana asclepiadea*), pryskyřníku platanolistého (*Ranunculus platanifolius*) a biky žlutavé (*Luzula luzulina*).

Teplomilné doubravy zaujímají pouze nevelké plochy v nejnižších a nejteplejších částech regionu, a to v CHKO Bílé Karpaty, na Uherskohradištsku a Kroměřížsku. Dřínové doubravy (*Corno-Quercetum*) s účastí dubu pýřitého (*Quercus pubescens*) zasahují jen zcela okrajově na nejzápadnější okraj Bílých Karpat (PP Žerotín). Častější jsou mochnové doubravy (*Potentillo albae-Quercetum*), které najdeme v Bílých Karpatech, na Uherskohradištsku i Kroměřížsku. Dominantou stromového patra je zpravidla dub letní (*Quercus robur*), přimísen je dřín jarní (*Cornus mas*) a jeřáb břek (*Sorbus torminalis*), v podrostu najdeme nejčastěji ostřici chlumní (*Carex montana*) a mochnu bílou (*Potentilla alba*). Tento typ vegetace najdeme např. v NPR Čertoryje a NPR Strabišov-Oulehla. Velmi vzácné jsou fragmenty acidofilních teplomilných břekových doubrav (*Sorbo torminalis-Quercetum*), které najdeme na některých místech v Chřibech. Zde je dominantou dub zimní (*Quercus petraea*), jeřáb břek (*Sorbus torminalis*) a v podrostu kostřava ovčí (*Festuca ovina*), jestřábník zední (*Hieracium murorum*) aj.

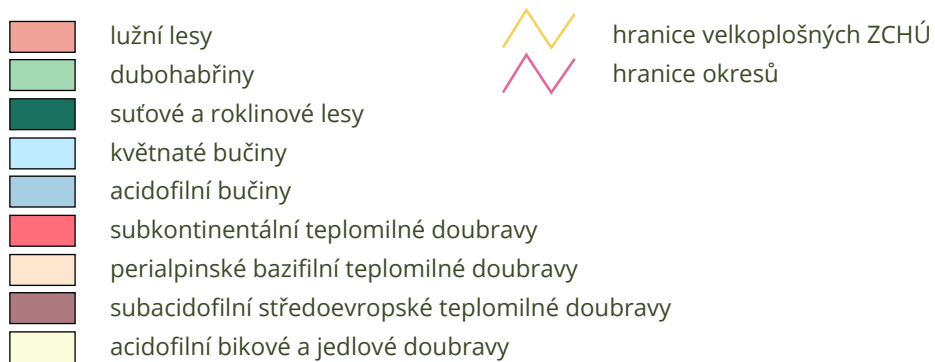
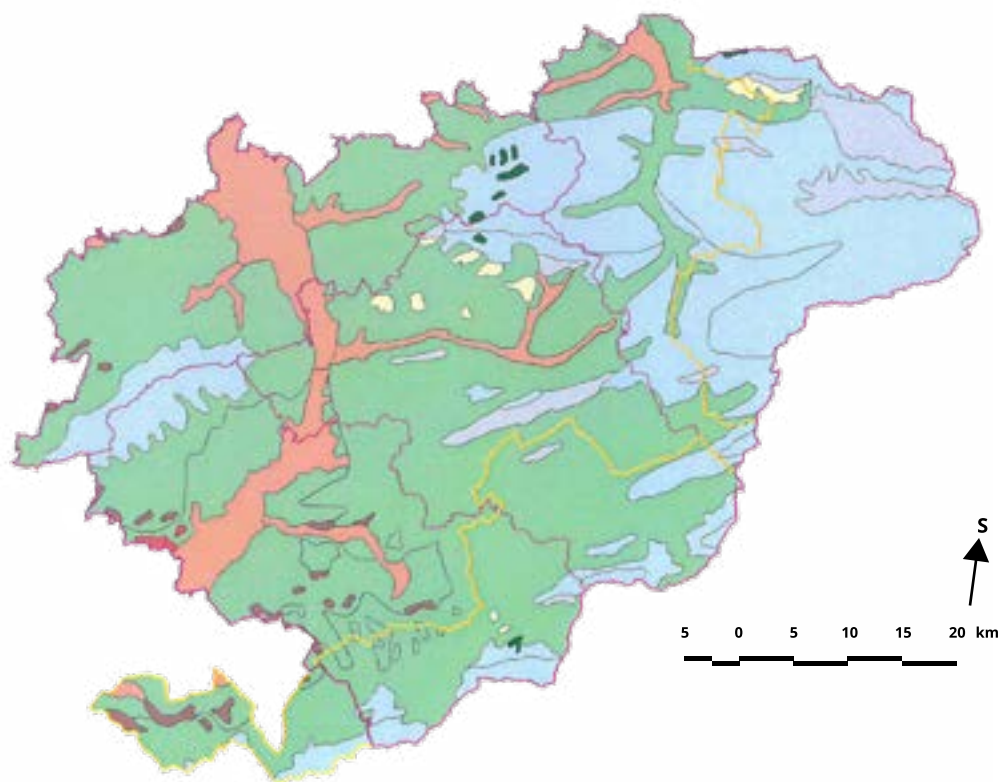
Na vlhčích a poněkud chladnějších místech navazují na doubravy dubohabřiny (svaz *Carpinion*). Ve stromovém patru převládají dub letní (*Quercus robur*), dub zimní (*Quercus petraea*), habr obecný (*Carpinus betulus*), spolu s javorem babykou (*Acer campestre*) a lípou malolistou (*Tilia cordata*), v podrostu se svízelem vonným (*Galium odoratum*), kyčelnicí cibulkonosnou (*Dentaria bulbifera*), lipnicí hajní (*Poa nemoralis*) a dalšími druhy. V regionu jsou to především karpatské dubohabřiny (*Carici pilosae Carpinetum*) s ostřicí chlupatou (*Carex pilosa*) a hvězdnatcem zubatým (*Hacquetia epipactis*). Hojně jsou zejména na úpatí Chřibů, Hostýnských vrchů a v pahorkatinách Uherskohradištska východně od řeky Moravy, např. v PR Vlčnovský háj. Panonské prvosenkové du-

bohařiny (*Primulo veris-Carpinetum*), obohacené o řadu teplomilných prvků, byly rekonstrukčně vymezeny na několika místech v nižších polohách Bílých Karpat v okolí Radějova, ovšem typické porosty se prakticky nezachovaly.

Na omezené ploše, např. v okolí Valašského Meziříčí a na jihozápadním úpatí Hostýnských vrchů, byly na chudých substrátech rekonstrukčně vymezeny acidofilní doubravy (svaz *Genisto germanicae-Quercion*). Pravděpodobně to byly porosty s dominantním dubem zimním (*Quercus petraea*), na Valašskomeziříčsku zřejmě i s jedlí bělokorou (*Abies alba*), v podrostu např. s černýšem lučním (*Melampyrum pratense*), bikou bělavou (*Luzula luzuloides*) a borůvkou černou (*Vaccinium myrtillus*). Dnes jsou na jejich místech vesměs porosty s pozměněnou druhovou skladbou.

Ve vyšších polohách regionu jsou rozšířeny květnaté bučiny (podsvaz *Eu-Fagenion*). Na úživných, vápnitých a humózních půdách v Litenčické pahorkatině, v Bílých Karpatech a místy i jinde (např. v PR Holý kopec v Chříbech) se objevují bučiny s ostricí chlupatou (*Carici pilosae-Fagetum*), které jsou na sušších stanovištích vystřídány strdivkovými bučinami (*Melico-Fagetum*) s hojnou strdivkou jednokvětou (*Melica uniflora*). V nejvyšších polohách Bílých Karpat, Hostýnských vrchů, v Javornících a Moravskoslezských Beskydech se objevují květnaté bučiny s kyčelnicí devítolistou (*Dentario enneaphylli-Fagetum*), v nichž se setkáváme s javorem klenem (*Acer pseudoplatanus*) a věsenkou nachovou (*Prenanthes purpurea*). Ve východní části regionu často tento typ vegetace doprovází jedle bělokorá (*Abies alba*), případně i kyčelnice žláznatá (*Dentaria glandulosa*), např. v PR Skaliska Sochová. Pouze do nejvýchodnější části Vsetínska do pramenné oblasti Vsetínské Bečvy zasahují horské karpatské bučiny s kyčelnicí žláznatou (*Dentario glandulosae-Fagetum*) s poněkud odlišnou druhovou skladbou v podrostu. Na chudých substrátech se objevují acidofilní bučiny (svaz *Luzulo-Fagion*). V nižších polohách, zejména ve Vizovické vrchovině a Vsetínských vrších, jsou to bikové bučiny (*Luzulo-Fagetum*) s borůvkou černou (*Vaccinium myrtillus*), bikou bělavou (*Luzula luzuloides*) a černýšem lučním (*Melampyrum pratense*), které ve vyšších částech Moravskoslezských Beskyd nahrazují smrkové bučiny (*Calamagrostio villosae-Fagetum*), v jejichž stromovém patře najdeme kromě buku lesního (*Fagus sylvatica*) a přirozeně rozšířeného smrku ztepilého (*Picea abies*) i jedlí bělokorou (*Abies alba*), javor klen (*Acer pseudoplatanus*) a jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*). V podrostu dominují třtina chloupkatá (*Calamagrostis villosa*) nebo metlička křivolaká (*Avenella flexuosa*), spolu s nimi se objevují kokřík přeslenatý (*Polygonatum verticillatum*), pstroček dvoulistý (*Maianthemum bifolium*), vzácně i čípek objímavý (*Streptopus amplexifolius*).

POTENCIÁLNÍ PŘIROZENÁ VEGETACE

Lužní lesy jsou typickou vegetací niv vodních toků. Před jejich regulací (především Moravy a Bečvy) byly ovlivňovány periodickými záplavami. V širokých úvalech Moravy jsou to porosty tvořící tzv. tvrdý luh, zejména jilmová jaseň (Fraxino pannonicae-Ulmetum) a jilmová doubrava (Querco-Ulmetum), v nichž dominantní postavení zaujímá dub letní (*Quercus robur*), jasan úzkolistý (*Fraxinus angustifolia*) a do nedávné minulosti, než byl více méně zlikvidován tracheomykózami, také jilm habrolistý (*Ulmus minor*). V podrostu těchto lesů najdeme kopřivu dvoudomou (*Urtica dioica*), hluchavku skvrnitou (*Lamium maculatum*), na jaře je charakteristický aspekt s dymnivkou dutou (*Corydalis cava*), sasankou pryskyřníkovitou (*Anemonoides ranunculoides*), někdy i s česnekem medvědím (*Allium ursinum*). Na místech trvale ovlivňovaných vysokou hladinou podzemní vody se vyvinul tzv. měkký luh (svaz *Salicion albae*), tvořený vrbou bílou (*Salix alba*), vrbou křehkou (*Salix fragilis*) a topolem bílým (*Populus alba*). V jejich podrostu najdeme kosatec žlutý (*Iris pseudacorus*), kyprej obecný (*Lythrum salicaria*), chrastici rákosovitou (*Phalaroides arundinacea*), ostřici pobřežní (*Carex riparia*), opletník plotní (*Calystegia sepium*), chmel otáčivý (*Humulus lupulus*) a další druhy. Kolem menších toků v plochých úvalovitých údolích jsou vyvinuty střemchové luhy (*Pruno-Fraxinetum*) s olší lepkavou (*Alnus glutinosa*), střemchou obecnou (*Padus avium*), blatouchem bahenním (*Caltha palustris*) aj. Menší potůčky a lesní prameniště ve vyšších polohách doprovázejí potoční luhy (*Carici remotae-Fraxinetum*) s jasanem ztepilým (*Fraxinus excelsior*), ostřicí řídkoklasou (*Carex remota*) a ostřicí lesní (*Carex sylvatica*). Podél větších toků v údolích se vyskytují podhorské olšiny, reprezentované asociacemi *Arunco sylvestris-Alnetum glutinosae* a *Alnetum incanae*. V podrostu dominující olše lepkavé (*Alnus glutinosa*) nebo olše šedé (*Alnus incana*) nacházíme např. křabilici chlupatou (*Chaerophyllum hirsutum*), mokřýš střídavolistý (*Chrysosplenium alternifolium*), řeřišnici hořkou (*Cardamine amara*), škardu bahenní (*Crepis paludosa*), devěsíl bílý (*Petasites albus*), prvosenku vyšší (*Primula elatior*), žluťuchu orlíčkolistou (*Thalictrum aquilegifolium*) aj. V nejvyšších polohách Moravsko-slezských Beskyd lze v pramenných mísách očekávat i fragmenty podmaččených smrčín (asociace *Mastigobryo-Piceetum*) s bohatě vyvinutým mechovým patrem.

Suťové lesy (svaz *Tilio-Acerion*) najdeme na mělkých půdách prudkých kamenitých až balvanitých svahů se specifickými ekologickými podmínkami (hromadění humusu, dostatek živin, dobré provzdušnění). Ve stupni dubohabřin (asociace *Aceri-Carpinetum*) v těchto porostech dominují habr obecný (*Carpinus betulus*), javor mléč (*Acer platanoides*), javor klen (*Acer pseudoplatanus*), lípa malolistá (*Tilia cordata*) i lípa velkolistá (*Tilia platyphyllos*). V podrostu najdeme oměj vlčí (*Aconitum vulparia*), bažanku vytrvalou (*Mercurialis perennis*), sasanku hajní (*Anemonoides nemorosa*), zapalici žluťuchovitou (*Isopyrum thalictroides*), kakost smrdutý (*Geranium robertianum*),

česnáček lékařský (*Alliaria petiolata*) aj. Ve vyšších polohách na zalesněných sutích v porostech asociace *Lunario-Aceretum* dominuje javor klen (*Acer pseudoplatanus*) s bukem lesním (*Fagus sylvatica*) a lípami, v podrostu se vyskytuje měsíčnice vytrvalá (*Lunaria rediviva*), hluchavka skvrnitá (*Lamium maculatum*) a řada druhů kapradin, např. kapraď samec (*Dryopteris filix-mas*), kapraď rozložená (*Dryopteris dilatata*), papratka samičí (*Athyrium filix-femina*), kapradina laločnatá (*Polystichum aculeatum*). Tento typ je zastoupen v několika chráněných územích v Bílých Karpatech (NPR Javořina) a Hostýnských vrších (např. PP Ondřejovsko, PR Smrdutá).

Bažinné lesy (svaz *Alnion glutinosae*) jsou v regionu jevem dosti ojedinělým. Částečně se zachovaly v nivě Bečvy. Stromové patro tvoří olše lepkavá (*Alnus glutinosa*), v podrostu se vyskytuje ostřice ostrá (*Carex acutiformis*), ostřice nedošáchor (*Carex pseudocyperus*), kapraď osténkatá (*Dryopteris carthusiana*), šišák vroubkovaný (*Scutellaria galericulata*), psineček psí (*Agrostis canina*) aj. Zejména v širokých nivách úvalů se vyvinuly vodní a mokřadní ekosystémy. K mokřadním společenstvům patří porosty vysokých ostřic svazu *Caricion gracilis* s dominantní ostřicí štíhlou (*Carex gracilis*) nebo ostřicí pobřežní (*Carex riparia*), v jiných typech tvoří dominantu zblochan vodní (*Glyceria maxima*) nebo chrastice rákosovitá (*Phalaroides arundinacea*). S nimi se často vyskytuje kosatec žlutý (*Iris pseudacorus*), kyprej obecný (*Lythrum salicaria*), šmel okoličnatý (*Butomus umbellatus*) aj. V druhové skladbě rákosin (svaz *Phragmition communis*) se uplatňuje zejména rákos obecný (*Phragmites australis*), orobinec úzkolistý (*Typha angustifolia*) a orobinec široolistý (*Typha latifolia*), příp. skřípípec jezerní (*Schoenoplectus lacustris*). Na pobřeží najdeme často zevar vzpřímený (*Sparganium erectum*), šípátku vodní (*Sagittaria sagittifolia*) aj. Ve vodách se vyskytuje celá řada kořenujících i vzplývavých druhů, např. stulík žlutý (*Nuphar lutea*), voďanka žabí (*Hydrocharis morsus-ranae*), kotvice plovoucí (*Trapa natans*), např. v PP Tůň u Kostelan, NPP Chropýňský rybník.

Luční vegetace nahradila původní lesní porosty. Najdeme je dnes v nejrůznějších typech, protože jejich druhovou skladbu podmínilo kromě výchozích přírodních podmínek i dlouhodobé obhospodařování – kosení nebo pastva různé intenzity. Na zaplavovaných loukách v Pomoraví najdeme porosty svazu *Alopecurion pratensis* s dominantní psárkou luční (*Alopecurus pratensis*), v níž roste např. kostřava rákosovitá (*Festuca arundinacea*), lipnice luční (*Poa pratensis*), kohoutek luční (*Lychnis flos-cuculi*), řeřišnice Mattioliho (*Cardamine matthioli*), řeřišnice luční (*Cardamine pratensis*). Na mezofilních loukách svazu *Arrhenatherion* dominuje ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*), spolu s ním najdeme běžné luční druhy: ovsíř pýřitý (*Helictotrichon pubescens*), bojínek luční (*Phleum pratense*), trojštět žlutavý (*Trisetum flavescens*), zvonek rozkladitý (*Campanula patula*), štírovník růžkatý (*Lotus corniculatus*), jetel luční (*Trifolium pratense*) a kopretinu bílou (*Leucanthemum vulgare*).

Místa chudší na živiny ve vyšších polohách hostí především vegetace jedno-sečných přepásaných luk svazu Cynosurion, zejména asociace Anthoxantho-Agrostietum, kde roste tomka vonná (*Anthoxanthum odoratum*), psineček rozkladitý (*Agrostis capillaris*), kostřava červená (*Festuca rubra*) a s nimi i řada druhů vstavačovitých, např. vstavač obecný (*Orchis morio*) a prstnatec bezový (*Dactylorhiza sambucina*). Na výchozech kyselých substrátů se občas objevují krátkostébelné porosty dřívě pasených ploch (svazu *Violin caninae*), v nichž se objevují např. smilka tuhá (*Nardus stricta*), trojzubec poléhavý (*Sieglingia decumbens*), vítod obecný (*Polygala vulgaris*) a vřes obecný (*Calluna vulgaris*). V nejvyšších polohách odlesněných hřebenů Javorníků a Beskyd (např. mezi Pustevnami a Radhoštěm) přecházejí ve smilkové porosty svazu *Nardo-Agrostion tenuis*, v nichž se objevuje např. mochna zlatá (*Potentilla aurea*) a bojínek švýcarský (*Phleum rhaeticum*). Mokřadní louky (svaz *Calthion*) reprezentují především porosty asociace *Cirsietum rivularis* s dominantním pcháčem potočným (*Cirsium rivulare*) a dalšími druhy: pcháčem zelinným (*Cirsium oleraceum*), skřípinou lesní (*Scirpus sylvaticus*), děhelem lesním (*Angelica sylvestris*), kuklíkem potočným (*Geum rivale*), lipnicí obecnou (*Poa trivialis*) a často i s prstnatcem májovým (*Dactylorhiza majalis*).

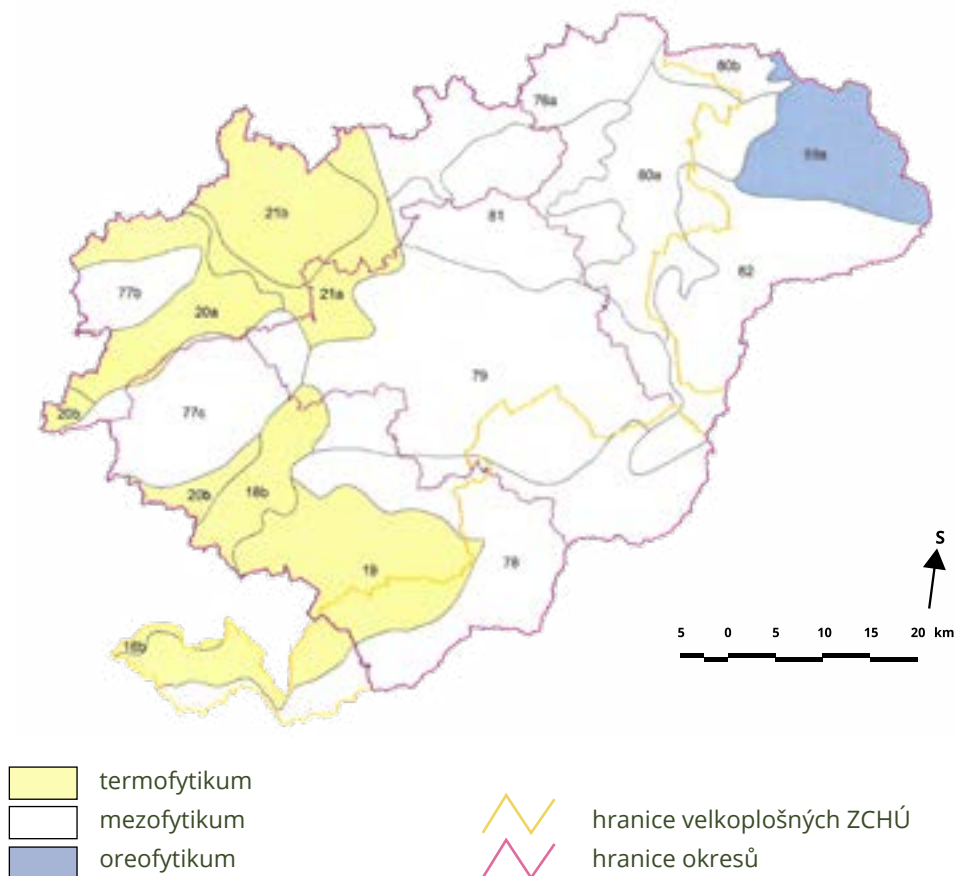

Ochrana stepních luk se snaží uchovat (svaz *Cirsio-Brachypodium pinnati*) obrovskou druhovou diverzitu a řadu fytogeograficky významných prvků; některé z nich zde dosahují severní, resp. severozápadní hranice areálu. Rostou zde kostřava žlábkatá (*Festuca rupicola*), válečka prapořitá (*Brachypodium pinnatum*), sveřep vzpřímený (*Bromus erectus*), kozinec dánský (*Astragalus danicus*), len žlutý (*Linum flavum*), hadí mord nachový (*Scorzonera purpurea*), černohlávek velkokvětý (*Prunella grandiflora*), vstavač vojenský (*Orchis militaris*), hlavinka horská (*Traunsteinera globosa*) a řada dalších teplomilných druhů. Pouze okrajově se v regionu nalézají drnové stepi, v nichž se vyskytuje např. kavyl tenkolistý (*Stipa tirsia*), ostřice nízká (*Carex humilis*), zlatovlásek obecný (*Linum catharticum*), len tenkolistý (*Linum tenuifolium*) nebo koniklec velkokvětý (*Pulsatilla grandis*). Jejich poslední zbytky jsou chráněny v PP Kobylí hlava. Jiným příkladem může být NPP Křeby na Kroměřížsku s výskytem kavylu vláskovitého (*Stipa capillata*) a poněkud odlišnou celkovou druhovou skladbou. Specifickou vegetaci mívá ekoton na rozhraní teplomilného travnatého porostu a teplomilné doubravy nebo dubohabřiny, kde často najdeme lemová společenstva svazu *Trifolion medii*, v nichž se objevuje černýš hajní (*Melampyrum nemorosum*), jetel prostřední (*Trifolium medium*), řepík lékařský (*Agrimonia eupatoria*), chrastavec rolní (*Knautia arvensis*) aj. Ve vyšších částech regionu se místy vyvinula pěnovcová prameniště (svaz *Caricion davallianae*) s vegetací tvořenou suchopýrem široolistým (*Eriophorum latifolium*), suchopýrem úzkolistým (*Eriophorum angustifolium*), ostřicí Dávallovou (*Carex davalliana*), ostřicí oddálenou (*Carex distans*), bařičkou bahenní (*Triglochin palustre*), skřípinkou smáčkutou (*Blysmus compressus*), tolijí bahenní (*Parnassia palustris*) a kalcifilními mechorosty. Pěkné ukázky najdeme v Bílých Karpatech.

Vzácněji se na podmáčených místech vyskytují acidofilní společenstva svazu *Caricion fuscae*, v nichž se vedle suchopýru úzkolistého (*Eriophorum angustifolium*) objevují i ostřice ježatá (*Carex echinata*), ostřice obecná (*Carex nigra*) a acidofilní mechorosty včetně rašeliníků. Výjimečně zde najdeme i rosnatku okrouhlostou (*Drosera rotundifolia*).

FYTOGEOGRAFICKÉ ČLENĚNÍ

Fytogeografické jednotky zasahující na území regionu

Fytogeografická oblast:
Termofytikum

Fytogeografický obvod:
Panonské termofytikum

18b Dolnomoravský úval
19 Bílé Karpaty stepní
20a Bučovická pahorkatina
20b Hustopečská pahorkatina
21a Hanácká pahorkatina
21b Hornomoravský úval

Fytogeografická oblast:
Mezofytikum

Fytogeografický obvod:
Karpatské mezofytikum

76a Moravská brána vlastní
77b Litenčické vrchy
77c Chříby
78 Bílé Karpaty lesní
79 Zlínské vrchy
80a Vsetínská kotlina
80b Veřovické vrchy
81 Hostýnské vrchy
82 Javorníky

Fytogeografická oblast:
Oreofytikum

Fytogeografický obvod:
Karpatské oreofytikum

99a Radhošské Beskydy

PŘEHLED VYBRANÝCH DRUHŮ

Adonis aestivalis L.

HLAVÁČEK LETNÍ

Čeleď:

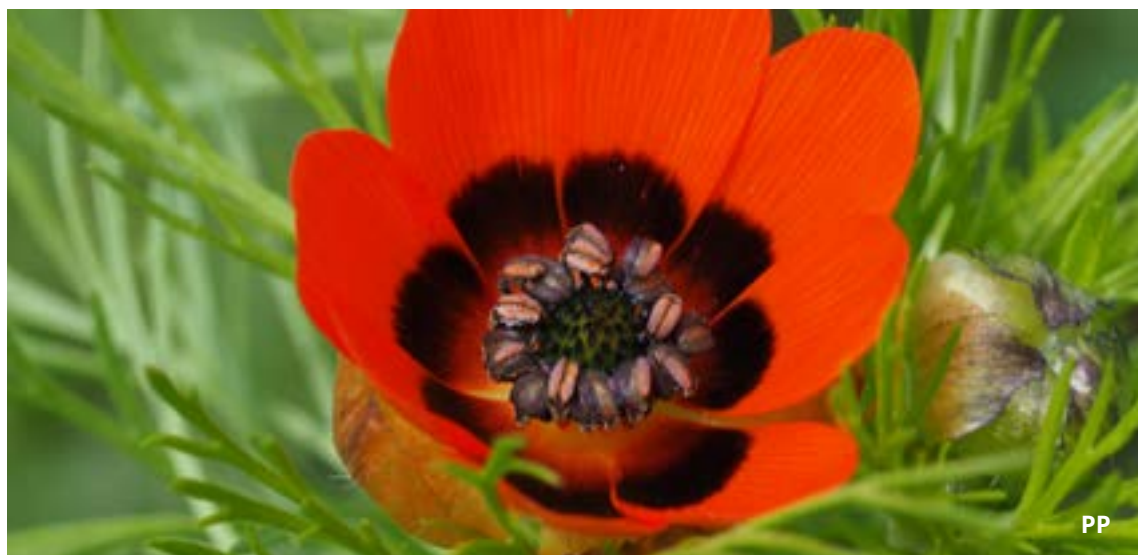
Ranunculaceae Juss. – pryskyřníkovité

Rozšíření: Jižní a střední Evropa, jižní Rusko, u nás jen v teplých oblastech. Archeofyt zavlečený do střední Evropy zřejmě již v době bronzové.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Roste na polích a úhorech, při okrajích silnic a cest, ojediněle i na skalnatých stráních, a to v pásnu nížin až pahorkatin. Kvete od května do července.

Adonis vernalis L.

HLAVÁČEK JARNÍ

Čeľad:

Ranunculaceae Juss. – pryskyřníkovité

Rozšíření: Východní Evropa a západní Sibiř, reliktně zasahuje i do panonské oblasti střední Evropy.

Stupeň ohrožení: A, Š3, C2b

Výskyt: Roste na výslunných stepních stráních, kamenitých svazích, při okrajích křovin, v teplomilných doubravách, v pásmu od nížiny až po pahorkatinu.

Kvete od dubna do května.

Agrostemma githago L.

KOUKOL POLNÍ

Čeľad:

Caryophyllaceae Juss. – hvozdíkovité

Rozšíření: Původní je pravděpodobně ve východním Středozeří, odkud se rozšířil po celé Evropě, ale i na jiné kontinenty. U nás byl dříve velice hojným polním plevem.

Stupeň ohrožení: B, C1t

Výskyt: Roste zejména na obilných polích (žito, oves), zřídka i ve lnu, vyskytuje se i na rumišťích a obilných skládkách. V současnosti se objevuje jen velice vzácně, navíc jeho výskyt má většinou pouze přechodný charakter. Kvete od června do srpna.

Allium angulosum L.

ČESNEK HRANATÝ

Čeled:

Alliaceae C. Agardh – česnekovitě; Amaryllidaceae Jaume St.-Hil. – amarylkovitě

Rozšíření: Eurasijský druh, areál je od východní Francie a severní Itálie přes střední Evropu a Ukrajinu na jihozápad Ruska a Sibiř, na jih Evropy proniká na Balkán.

Stupeň ohrožení: A, §2, C3

Výskyt: Roste v nížinách a pahorkatinách na vlhkých až mokřadních loukách, slatinách a travnatých březích řek. Světlo milná rostlina, preferuje střídavě vlhké až mokré, výživné, hluboké, slabě zásadité až kyselé půdy, snáší i zvýšený obsah rozpustných solí. Kvete od července do září.

MG

MG

PP

Allium flavum L.

ČESNEK ŽLUTÝ

Čeľad:

Alliaceae C. Agardh – česnekovitě; Amaryllidaceae Jaume St.-Hil. – amarylkovitě

Rozšíření: Jižní Evropa a jižní část střední Evropy, areál jeho rozšíření sahá až po Kavkaz. U nás je původní patrně pouze na jižní Moravě, v jiných oblastech je s největší pravděpodobností vysazen uměle.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Roste na slunných a suchých skalnatých stepích nebo na křovinatých stráních, téměř výhradně na vápenci, v pásmu od nížiny po pahorkatinu. Kvete od července do září.

Allium victorialis L.

ČESNEK HADÍ

Čeľad:

Alliaceae C. Agardh – česnekovité; Amaryllidaceae Jaume St.-Hil. – amarylkovité

Rozšíření: Horské oblasti jižní, střední Evropy a v Asii. U nás především v horských oblastech (Krkonoše, Hrubý Jeseník, Beskydy, vzácně i Bílé Karpaty).

Stupeň ohrožení: C, Š3, C2t

Výskyt: Roste na subalpínských trávnících a na okrajích kleče, výjimečně i v listnatých lesích, vzácně sestupuje i do nižších poloh. Kvete od května do července.

Anacamptis coriophora (L.)

R. M. Bateman, Pridgeon et M. W. Chase

VSTAVAČ ŠTĚNIČNÝ

Čeľad:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: Západní, střední a jižní Evropa.

U nás se dříve vyskytoval v jižní části Bílých Karpat. Poslední zprávy o jeho výskytu u nás pocházejí zhruba ze sedmdesátých let minulého století, ale v Bielych Karpatech byl nalezen v roce 2017.

Stupeň ohrožení: B, v ČR - A1 - vyhynulý

Výskyt: Roste na krajích luk a pastvin, vzácněji na slatinných loukách, v lesních lemech, na půdách neutrálních až slabě kyselých.

Kvete od dubna do července.

Anacamptis morio (L.)

R. M. Bateman, Pridgeon et M. W. Chase

VSTAVAČ KUKAČKA

Čeled:

Orchidaceae Juss. – vstavačovitě

Rozšíření: Téměř celá Evropa. U nás dříve patřil k nejhojnějším vstavačovitým, dnes je častější jen v Pošumaví, v horním Podolí a v předhůří Karpat (především v jižní části).

Stupeň ohrožení: A, §2, C1b

Výskyt: Roste na slunných a středně vlhkých loukách, křovinatých stráních, také ve světlých lesích, v pásnu od nížin do podhůří. Kvete od dubna do května.

Anacamptis palustris (Jacq.)

R. M. Bateman, Pridgeon et M. W. Chase

VSTAVAČ BAHENNÍ

Čeľad:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: Celkové rozšíření tohoto druhu zaujímá celé Středozezemí a střední Asii. V České republice se ojediněle vyskytuje ve středním či východním Polabí. Na Moravě se vyskytoval v dolním Podyjí, dolním Pomoraví, na sever až po Kroměříž, historicky zasahoval i na Opavsko.

Stupeň ohrožení: B, Š1, C1t

Výskyt: Roste na vápnatých, bázemi bohatých, mokřých až bahnitých půdách, na slatinách, také na slaných půdách. Kvete od května do začátku července.

Anacamptis pyramidalis (L.) Rich.

RUDOHLÁVEK JEHLANCOVITÝ

Čeleď:

Orchidaceae Juss. – vstavačovitě

Rozšíření: Druh se vyskytuje v jižní Evropě s přesahy do teplých oblastí střední Evropy. U nás roste vzácně na Karlštejnsku, o něco více na Moravě, hlavně v Bílých Karpatech.

Stupeň ohrožení: A, §2, C1b

Výskyt: Roste na výslunných loukách a křovinatých stráních, také v lemech lesů, na půdách neutrálních až silně alkalických, v pásmu od nížiny do podhůří. Kvete od června do července.

MG

Anagallis foemina Mill.

DRCHNIČKA MODRÁ

Čeľad:

Primulaceae Vent. – prvosenkovité;
Myrsinaceae R. Br.; Primulaceae Vent. –
prvosenkovité

Rozšíření: Evropa, západní Sibiř, Malá a Střední Asie. Sekundárně i v dalších částech světa (např. Severní Amerika, Makaronésie). U nás roztroušeně v teplejších oblastech.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Roste na polích, v zahradách, na půdách chudých na humus, bazických, v pásnu od nížin do pahorkatin. Kvete od dubna (u nás od června) do září.

Anemone sylvestris L.

SASANKA LESNÍ

Čeleď:

Ranunculaceae Juss. – pryskyřníkovité

Rozšíření: Mírné oblasti Evropy a Asie – od severní Francie přes střední a východní Evropu, Sibiř až na Dálný východ. Druh zaznamenal velký úbytek lokalit v posledních letech.

Stupeň ohrožení: A, Š3, C2b

Výskyt: Roste na výslunných stráních i v lemech lesů a na lesních světlinách, převážně na vápenci, v pásnu od nížiny do podhůří.

Antennaria dioica (L.) Gaertner

KOCIÁNEK DVOUDOMÝ

Čeled:

Asteraceae Bercht. et J. Presl – hvězdnicovité

Rozšíření: Druh s eurasijským rozšířením, od Španělska a Skandinávie přes Střední Asii až do Japonska a na Aleutské ostrovy. U nás vzácně v teplých oblastech.

Stupeň ohrožení: C, C2t

Výskyt: Roste ve světlých listnatých lesích a borech, v lesních lemech, na pastvinách, pasekách a při okrajích cest, v pásmu od nížin až do hor.

Anthemis tinctoria L.

RMEN BARVÍŘSKÝ

Čeľad:

Asteraceae Bercht. et J. Presl – hvězdnicovité

Rozšíření: Především evropský druh, na východě přesahuje do Asie. U nás roste roztroušeně po celém území s těžištěm ve středních polohách, chybí v teplých oblastech.

Stupeň ohrožení: C, C4a

Výskyt: Roste především ve středně teplých a teplejších oblastech, kde vyhledává výslunné suché stráně, pastviny a okraje prosvětlených lesů a křovin. Roste také na náspech silnic a železnic, na narušených písčitých plochách apod. Kvete od června do září.

Anthericum liliago L.

BĚLOZÁŘKA LILIOVITÁ

Čeled:

Asparagaceae Juss. – chřestovité;

Asphodelaceae Juss. – asfodelovité

Rozšíření: Je rozšířena v Evropě, Malé Asii a v severní Africe. U nás se vyskytuje roztroušeně pouze v západních, středních Čechách a střední Moravě.

Stupeň ohrožení: A, Š3, C3

Výskyt: Roste na výslunných stráních, kamenitých a suchých, vyhýbá se vápnitým půdám.

Anthericum ramosum L.

BĚLOZÁŘKA VĚTEVNATÁ

Čeľed:

Asparagaceae Juss. – chřestovité;

Asphodelaceae Juss. – asfodelovité

Rozšíření: Střední a jižní Evropa, na východě zasahuje přes Ukrajinu a evropské Rusko až na Kavkaz. U nás se vyskytuje roztroušeně.

Stupeň ohrožení: C, C4a

Výskyt: Roste ve světlých lesích i na slunných stráních, v lemech lesů i na suchých loukách v teplejších oblastech, častější je na vápenci. Kvete od června do srpna.

Aposeris foetida (L.) Lessing

RAZILKA SMRDUTÁ

Čeľad:

Asteraceae Bercht. et J. Presl – hvězdnicovité

Rozšíření: Oblast rozšíření se rozkládá v horách střední a východní Evropy. U nás se vyskytuje pouze na východní Moravě u Brumova-Bylnice v Bílých Karpatech.

Stupeň ohrožení: A, §1, C1r

Výskyt: Roste nejčastěji ve vlhkých stinných lesích, zejména bučinách a dubohabřinách, ale také na lesních loukách a pasekách. Vyhledává čerstvě vlhké humózní půdy, obvykle na bazických podkladech. Vyskytuje se od pahorkatin do subalpínského pásma. Kvete od května do července.

Aquilegia vulgaris L.

ORLÍČEK OBECNÝ

Čeleď:

Ranunculaceae Juss. – pryskyřníkovité

Rozšíření: Evropa (kromě nejsevernějších oblastí). U nás je rozšířen od nížin až do podhůří, v některých oblastech však zcela chybí, zároveň mnohde ustupuje.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Roste ve světlých lesích, na pasekách a loukách. Kvete od května do července.

Arum cylindraceum Gasparr.

ÁRÓN VÝCHODNÍ

Čeleď:

Araceae Juss. – árónovité

Rozšíření: Střední a východní Evropa, zřejmě i Itálie, u nás se tento druh vyskytuje patrně jen na Moravě.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Roste roztroušeně ve stinných listnatých a lužních lesích teplejších oblastí, v pásmu od nížin do pahorkatin. Kvete od dubna do května.

Aster amellus L.

HVĚZDNICE CHLUMNÍ

Čeľad:

Asteraceae Bercht. et J. Presl – hvězdnicovité

Rozšíření: Vyskytuje se v západní, střední a jihovýchodní Evropě, v jižní a střední části evropského Ruska. U nás se vyskytuje v teplejších oblastech.

Stupeň ohrožení: A, §3, C3

Výskyt: Roste na výslunných stráních, stepních loukách, na půdách zásaditých, výhřevných, v pásmu od nížin až do podhůří (až do výšky 700 m n. m.). Kvete od července do září.

Astragalus cicer L.

KOZINEC CIZRNOVÝ

Čeleď:

Fabaceae Lindl. – bobovité

Rozšíření: V Evropě od východního Španělska po Polsko, na jihu se vyskytuje po severní Itálii a severní část Balkánského poloostrova. V České republice téměř chybí v jižních Čechách a na severní Moravě, kam je zřejmě zavlečený.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Vyskytuje se na sušších loukách a pastvinách, mezích, lesních lemech a světlinách. Šíří se i na entropicky ovlivněných stanovištích – úhorech, náspech a okrajích komunikací.

Astragalus danicus Retz.

KOZINEC DÁNSKÝ

Čeleď:

Fabaceae Lindl. – bobovité

Rozšíření: Západní, střední a severní Evropa, Balkán; evropská část. U nás se vyskytuje roztroušeně v termofytiku, zřídka v mezofytiku. Těžiště výskytu je ve středních a severovýchodních Čechách a na východní, střední a severní Moravě.

Stupeň ohrožení: A, Š3, C3

Výskyt: Roste v polosuchých až suchých travinných porostech, lemech a světlinách teplomilných doubrav, písčitých borech, na kamenitých svazích a pastvinách. Kvete od května do června.

Astragalus onobrychis L.

KOZINEC VIČENCOVÝ

Čeleď:

Fabaceae Lindl. – bobovité

Rozšíření: Jižní a střední Evropa, Ukrajina, Malá Asie, Kavkaz. Lokality v České republice leží na severní hranici areálu. Vyskytuje se ve středních Čechách, dále roztroušeně na jižní Moravě.

Stupeň ohrožení: A, §3, C3

Výskyt: Obývá suché výslunné stráně, rozvolněné xerothermní křoviny, okraje a světliny doubrav a borů, vzácně silniční příkopy a železniční násypy.

Buglossoides purpureoerulea (L.)

I. M. Johnst.

KAMEJKA MODRONACHOVÁ

Čeleď:

Boraginaceae Juss. – brutnákovité

Rozšíření: Areál druhu se táhne od západní Evropy přes střední a jihovýchodní Evropu až do Zakavkazí. U nás se jeho výskyt váže hlavně na termofytikum a některé sousední oblasti (např. širší střední Čechy, Moravský kras, Středomoravské Karpaty, lesy Bílých Karpat).

Stupeň ohrožení: C, C4a

Výskyt: Roste v řídkých lesích, keřích, na okrajích lesů a stráních. Kvete od dubna do června.

Bupthalmum salicifolium L.

VOLOVEC VRBOLISTÝ

Čeľad:

Asteraceae Bercht. et J. Presl –
hvězdnicovité

Rozšíření: Hory jižní a střední Evropy, izolovaně i v Karpatech na Slovensku. U nás se vyskytuje vzácně na jižní Moravě v Podyjí, kdysi rostl i v Bílých Karpatech.

Stupeň ohrožení: B, Š1, C1r

Výskyt: U nás roste ve světlých lesích a na výslunných křovinatých stráních, v pásmu pahorkatin, v jižní Evropě vystupuje až do subalpínského stupně. Kvete od června do září.

Campanula cervicaria L.

ZVONEK HADINCOVÝ

Čeleď:

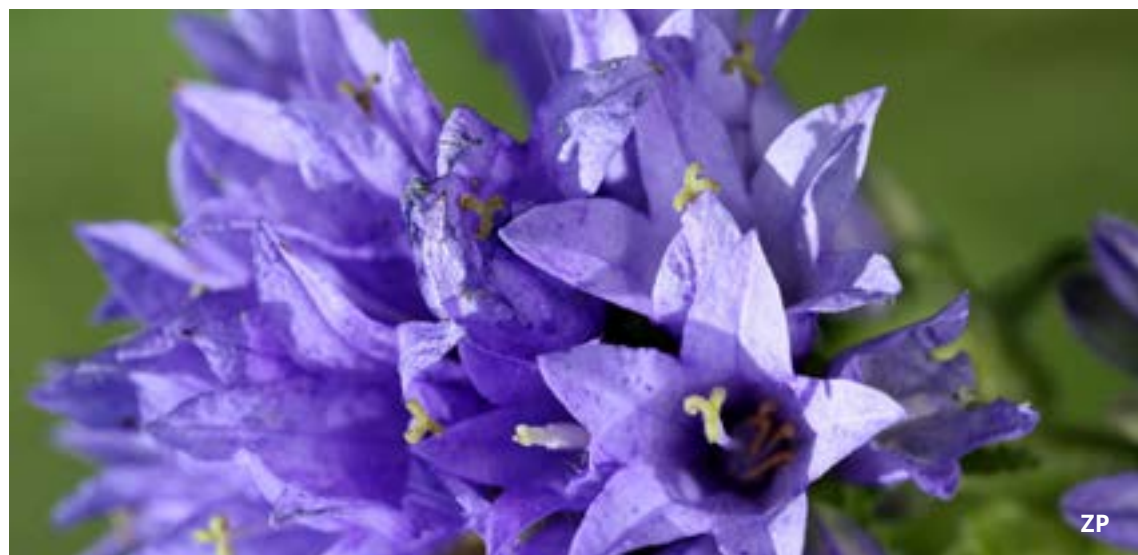
Campanulaceae Juss. – zvonkovité

Rozšíření: Roste od Francie přes střední Evropu, severní Itálii, sever Balkánu, Rusko až po východní Sibiř. U nás je dnes velmi vzácný, běžnější je pouze v Bílých Karpatech.

Stupeň ohrožení: A, Š2, C1t

Výskyt: Roste v teplomilných doubravách, v jejich lemech, v křovinách a na výslunných stráních, na střídavě vlhkých loukách.

Campanula glomerata L.

ZVONEK KLUBKATÝ

Čeleď:

Campanulaceae Juss. – zvonkovité

Rozšíření: Je rozšířen ve střední a západní Evropě. U nás roste roztroušeně, hlavně v teplejších oblastech, zasahuje ale i do podhůří (zhruba do 800 m n. m.).

Stupeň ohrožení: C

Výskyt: Roste hlavně v lesostepích a na kamenitých stráních. Půdy má rád čerstvé až vysychavé, výhřevné, spíše neutrální. Kvete nejčastěji od začátku června do září.

Campanula moravica (Spitzner) Kovanda

ZVONEK MORAVSKÝ

Čeleď:

Campanulaceae Juss. – zvonkovité

Rozšíření: Karpatsko-panonský druh známý z Moravy, Slovenska, Dolního Rakouska, Maďarska a Rumunska. U nás jen na Moravě v panonské oblasti a v přilehlých nejteplejších územích – jižní a střední Moravě, chybí v Pavlovských vrších a v Bílých Karpatech.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Roste na výslunných, travnatých až křovinatých stepních stráních, skalních stepích, lesostepích, v pásmu nížin až pahorkatin panonského termofytika a mezofytika.

Campanula sibirica L.

ZVONEK SIBIŘSKÝ

Čeleď:

Campanulaceae Juss. – zvonkovité

Rozšíření: Je celkově rozšířen od střední Evropy po západní Sibiř, na jih zasahuje po střední Itálii a Albánii. U nás se vyskytuje především v panonské části Moravy, zasahuje však až na Moravu střední.

Stupeň ohrožení: A, §3, C3

Výskyt: Roste na výslunných stráních, skalách, stepích, a to na suchých půdách bohatých na vápník.

Cardamine matthioli Moretti ex Comolli

ŘEŘIŠNICE MATTHIOLOVA

Čeľad:

Brassicaceae Burnett – brukvovité

Rozšíření: Vyskytuje se v jižní části střední Evropy. U nás na severní hranici celkového areálu na jižní Moravě od Znojma po Bílé Karpaty, Chřiby, na sever zhruba na úroveň Přerova.

Stupeň ohrožení: C, C4a

Výskyt: Roste na zaplavovaných loukách v nivách velkých řek, přetrvává i po částečném odvodnění na sušších stanovištích za vzniku menších a méně větvených ekomorfů. Kvete v dubnu a květnu.

Caucalis platycarpus L.

DEJVOREC VELKOPLODÝ

Čeľad:

Apiaceae Lindl – miříkovité

Rozšíření: Celá Evropa kromě Skandinávie. U nás se vyskytuje v teplých oblastech (střední a východní Čechy, střední a jižní Morava), jinde jen ostrůvkovitě.

Stupeň ohrožení: C, C2b

Výskyt: Jedná se o význačný teplomilný plevel polí, vinic a úhorů, někdy se vyskytuje i v kazech stepních trávníků. Téměř vždy je jeho výskyt vázán na suché, na živiny bohaté a vápnité půdy na bazickém podkladu. Kvete v květnu až v červenci.

Centaurea cyanus L.

CHRPA MODRÁ

Čeleď:

Asteraceae Bercht. et J. Presl – hvězdnicovité

Rozšíření: Pochází z jihovýchodní Evropy, odkud byla zavezena už ve starověku pravděpodobně s obilím do celé Evropy. Na našem území roste lokálně, vzhledem ke změnám v zemědělství se jedná o ustupující druh, nápadný je úbytek především v termofytiku.

Stupeň ohrožení: C, C4

Výskyt: Roste především na úhorech a na polích, nejčastěji obilných, kde někdy vytváří modré lemy kolem polí. Kvete od června do srpna.

PP

***Centaurea triumfetti* subsp. *axillaris* (Čelak.)**

Stef. et T. Georgiev

CHRPA CHLUMNÍ

Čeled:

Asteraceae Bercht. et J. Presl – hvězdnicovité

Rozšíření: Jižní a střední Evropa, Asie.

V České republice je severní hranice areálu druhu, vyskytuje se v teplejších oblastech ve středních Čechách a na střední a jižní Moravě.

Stupeň ohrožení: A, §3, C3

Výskyt: Roste na skalách a skalních stepích, v lesostepích, na skalnatých stráních a v lesních lemech, na půdách sušších, převážně na bazickém podkladu. Kvete od května do srpna.

Centaurium pulchellum (Schwartz) Druce

ZEMĚŽLUČ SPANILÁ

Čeľad:

Gentianaceae Juss. – hořcovité

Rozšíření: Západní, jižní a střední Evropa, Středozeemí, západní Asie – až po Pákistán a Kazachstán. U nás se objevuje roztroušeně až vzácně v teplejších oblastech.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Roste na vlhkých, obnažených a většinou zasolených půdách, na slatinných loukách a u vlhkých cest, obvykle v pásnu nížin až pahorkatin.

Cephalanthera damasonium (Mill.) Druce

OKROTICE BÍLÁ

Čeľad:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: Evropa kromě nejsevernějších oblastí a kontinentální části východní Evropy. U nás je rozšířeným druhem okrotice, v některých oblastech je však poměrně vzácná.

Stupeň ohrožení: A, §3, C4a

Výskyt: Roste především v listnatých lesích a lesních lemech, výjimečně se objevuje i na nezastíněných stanovištích, většinou na zásaditých půdách. Kvete od května do července.

ZP

Cephalanthera longifolia (L.) Fritsch.

OKROTICE DLOUHOLISTÁ

Čeľad:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: Evropa – od Irska přes střední Evropu až po Středozeří. V Čechách, o něco hojněji na Moravě, především v Bílých Karpatech. V řadě oblastí chybí.

Stupeň ohrožení: A, Š3, C3

Výskyt: Roste ve světlých lesích a křovinách, v lesních lemech, v pásmu od nížin do podhůří. Kvete od května do června.

Cephalanthera rubra (L.) L. C. Richard

OKROTICE ČERVENÁ

Čeľad:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: Evropa (po jižní Skandinávii), severní Afrika, od Malé Asie až po severní a západní Írán.

Stupeň ohrožení: A, §2, C2b

Výskyt: Roste ve světlých lesích a na křovinatých stráních, častěji na vápenci, v pásmu od nížin až do podhůří. Kvete od června do července.

ZP

Cirsium acaule Scop.

PCHÁČ BEZLODYŽNÝ

Čeľad:

Asteraceae Bercht. et J. Presl –
hvězdnicovité

Rozšíření: Roste v Evropě, soustředěněji v její centrální části, ustupuje na západě a ve Středomoří. V České republice roste spíše v Čechách, na Moravě je vzácný (Beskydy, Bílé Karpaty).

Stupeň ohrožení: C, C4a

Výskyt: Roste od nížin do pahorkatin na humózních půdách, především na výslunných místech s nízkou vegetací – pastviny, stráně a meze. Kvete od července do září.

Clematis recta L.

PLAMÉNEK PŘÍMÝ

Čeled:

Ranunculaceae Juss. – pryskyřníkovité

Rozšíření: V Evropě od severního Španělska po evropskou část Ruska. Ve středních Čechách, na Moravě na Hané a v jižní části Moravy od podhůří Vysočiny do Bílých Karpat.

Stupeň ohrožení: A, Š3, C3

Výskyt: Roste na křovinatých stráních a ve světlých hájích. Vyhledává zásadité půdy na vápnatých spraších, vápencích, opukách a čediči. Kvete v červnu až červenci.

Coeloglossum viride (L.)

R. M. Bateman, Pridgeon et M. W. Chase

VEMENÍČEK ZELENÝ

Čeľad:

Orchidaceae Juss. – vstavačovitě

Rozšíření: Evropa, Malá Asie, Kavkaz, Himálaj. V Čechách roste roztroušeně až vzácně, na Moravě roztroušeně ve východní části (Beskydy, Bílé Karpaty).

Stupeň ohrožení: A, Š2, C2t

Výskyt: Roste na loukách a ve světlých leších, převážně na kyselých půdách, v pásmu od pahorkatin až do alpského stupně.

ZP

Corallorhiza trifida Châtel.

KORÁLICE TROJKLANÁ

Čeleď:

Orchidaceae Juss. – vstavačovitě

Rozšíření: Roste v celé Evropě, včetně Skandinávie, a zasahuje až po Kavkaz. U nás se vyskytuje vzácně.

Stupeň ohrožení: A, §2, C2B

Výskyt: Roste ve stinných, humózních lesích nižších i vysokých horských poloh, také na lesních prameništích. Kvete od května do června, ve vyšších polohách i později.

Cornus mas L.

DŘÍN JARNÍ

Čeľad:

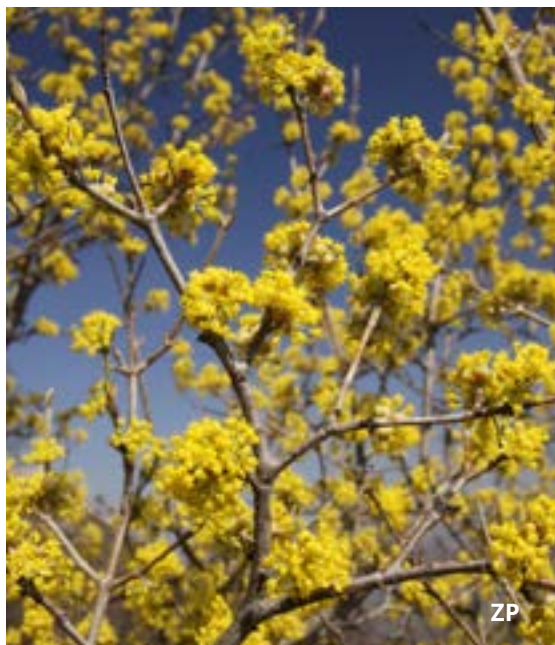
Cornaceae Bercht. et J. Presl – dřínovité

Rozšíření: Jižní Evropa a jihozápadní Asie, na sever zasahuje až do středního Německa, Čech, na střední Moravu a sever Slovenska, Ukrajinu, Krym a Kavkaz.

Stupeň ohrožení: A, Š3, C4a

Výskyt: Roste na křovinatých stráních a světlinách lesů, na vápenci, v pásmu od nížin po pahorkatiny.

Corydalis solida (L.) Clairv.

DYMNIVKA PLNÁ

Čeľad:

Fumariaceae DC. – zemědýmovité;

Papaveraceae Juss. – makovité

Rozšíření: Roste téměř po celé Evropě mimo nejteplejší části ve Středomoří a západní Evropu. V České republice roste v teplých oblastech hlavně na Moravě, kde je dosti hojná, v Čechách je jen na několika místech, a to v Českém krasu a šířeji kolem Prahy.

Stupeň ohrožení: C, C4a

Výskyt: Roste na vlhkých a úživných půdách ve světlých hájových listnatých a lužních lesích. Je častým druhem jarního aspektu přírodních parků Moravy. Kvete od března do dubna.

Crocus vernus (L.) Hill

ŠAFRÁN BĚLOKVĚTÝ

Čeľad:

Iridaceae Juss. – kosatcovité

Rozšíření: Roste v Alpách, původní výskyt přesahuje patrně i na Šumavu, do Novohradských hor a Karpat na východní Moravu. Na dalších lokalitách v České republice je zřejmě nepůvodní.

Stupeň ohrožení: A, §2, C2r

Výskyt: Roste na loukách a pastvinách, na půdách hlinitých až jílovitých, slabě kyselých až neutrálních. V Alpách roste až do nadmořské výšky 1 850 m, u nás v pásmu od 300 do 800 m n. m. Kvete od dubna do května.

Crocus heuffelianus Herb.

ŠAFRÁN KARPATSKÝ

Čeľad:

Iridaceae Juss. – kosatcovité

Rozšíření: Objevuje se v Karpatech, od východní Moravy přes západní Ukrajinu po Banát v Rumunsku. V České republice jsou za původní považovány lokality na Moravě, zde především v podhůří Beskyd, ve Vsetínských vrších a Javornících.

Stupeň ohrožení: A, §2, C1b

Výskyt: Roste především na vlhčích loukách, občas na okrajích olšin a v blízkosti potoků. Vyhledává vlhčí, na živiny bohaté, neutrální až slabě kyselé půdy. Kvete v březnu a dubnu.

Cypripedium calceolus L.

STŘEVÍČNÍK PANTOFLÍČEK

Čeleď:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: Evropa, mírná a chladná Asie, u nás se vyskytuje vzácně.

Stupeň ohrožení: A, Š2, C2b

Výskyt: Roste ve světlých lesích a na křovinatých stráních, na vápenci, v pásmu od nížiny do podhůří. Kvete od května do června.

Cytisus procumbens (Willd.) Spreng.

ČILIMNÍK POLÉHAVÝ

Čeľad:

Fabaceae Lindl. – bobovité

Rozšíření: Roste ve střední a jihovýchodní Evropě. U nás roste na Moravě v pahorkatinách jihozápadní, jižní a střední části. Moravské lokality jsou na okraji areálu.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Roste na výslunných místech, na hlubších minerálně bohatších půdách, černozemi, na skeletovitých půdách (typ rendzina). Podkladem jsou karbonátové horniny – vápenec, vápnité slepence, vápnité slínovce, sprašové sedimenty. Kvete od dubna do června.

Dactylorhiza fuchsii (Druce) Soó

PRSTNATEC FUCHSŮV

Čeľad:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: Podhorské a horské oblasti Evropy (kromě nejjižnějších oblastí, objevuje se však i v jižní Itálii a Řecku), západní Sibiř.

Stupeň ohrožení: A, §3, C4a

Ekologie: Roste na vlhčích i sušších loukách, na pastvinách, také v lesích, především v pásmu od pahorkatin až do hor. Kvete v červnu a červenci.

Dactylorhiza fuchsii subsp. sooana (Borsos) Borsos

PRSTNATEC FUCHSŮV SOÓŮV

Čeleď:

Orchidaceae Juss. – vstavačovitě

Rozšíření: Endemit střední Evropy, vyskytuje se v Maďarsku, na Slovensku a v České republice. U nás roste vzácně v Bílých Karpatech.

Stupeň ohrožení: A, §3, C1r

Výskyt: Roste ve vlhčích listnatých lesích, na lesních okrajích a světlinkách, většinou na vápenci, v pásmu od pahorkatin až do podhůří. Kvete do června do července.

Dactylorhiza incarnata (L.) Soó

PRSTNATEC PLEŤOVÝ

Čeľad:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: Západní, střední, východní a jihovýchodní Evropa. U nás je druh poněkud hojněji rozšířen na jižní Moravě, jinde jen vzácně, v některých oblastech chybí.

Stupeň ohrožení: A, Š2, C1b

Výskyt: Vyhledává slunná a stále dostatečně vlhká stanoviště, slatiny, břehy vodních ploch, roste především na vápenci, v pásmu od nížiny do podhůří. Kvete od května do června.

**Dactylorhiza maculata sub-
sp. transsilvanica (Schur)**
Soó

**PRSTNATEC PLAMATÝ
SEDMIHRADSKÝ**

Čeľad:

Orchidaceae Juss. – vstavačovitě

Rozšíření: Dříve byl tento taxon považován za karpatsko-balkánský endemit, dnes je však udáván i ze Západních Karpat a Alp, u nás jen v oblasti Beskyd a Bílých Karpat.

Stupeň ohrožení: A, §1, C1t

Výskyt: Roste především na vlhčích horských loukách, pastvinách, v mokřadech a světlých lesích, v pásmu od pahorkatin až do hor. Kvete od května do července.

Dactylorhiza majalis (Rchb.) P. F. Hunt et Summerh.

PRSTNATEC MÁJOVÝ

Čeleď:

Orchidaceae Juss. – vstavačovitě

Rozšíření: Areál pokrývá hlavně západní střední Evropu. V areálu tento prstnatec vytváří velké množství forem, variet i poddruhů, navíc se i často kříží s jinými prstnatci.

Stupeň ohrožení: A, Š3, C3

Výskyt: Roste od nížin až do hor, převážně na vlhkých nebo bažinatých loukách, alkalických nebo kyselých.

Dactylorhiza lapponica **(Laest. ex Hartm.) Soó**

PRSTNATEC LAPONSKÝ

Čeľad:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: Skandinávsko-alpský druh, zasahuje i do Karpat. V České republice je jeho výskyt sporný, v posledních letech je uváděn z několika lokalit v Bílých Karpatech.

Stupeň ohrožení: A, Š2, C2t

Výskyt: Roste na krátkostébelných horských loukách a pastvinách, mnohdy na prameništích, častěji na vápenci, v pásmu od podhorského až do subalpínského stupně. Kvete od června do srpna.

Dactylorhiza sambucina (L.) Soó

PRSTNATEC BEZOVÝ

Čeľad:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: Evropa, nesouvisle od Skandinávie až po Středozeemí. U nás se vyskytuje vzácně v podhorských a horských oblastech, častější je jen na východní Moravě.

Stupeň ohrožení: A, §2, C2t

Výskyt: Vyhledává plně osluněné horské louky, pastviny, světlé listnaté lesy, lesní lemy a křoviny, půdy slabě kyselé, vysychavé, v pásnu od podhůří do hor. Kvete od května do června.

Daphne cneorum L.

LÝKOVEC VONNÝ

Čeleď:

Thymelaeaceae Juss. – vrabečnicovité

Rozšíření: Evropa (kromě severnějších oblastí), na jihu a jihovýchodě pouze v horách, po západní Ukrajinu. U nás vzácně v teplejších oblastech, ustupuje z původních lokalit.

Stupeň ohrožení: A, Š1, C1t

Výskyt: Roste ve světlých a suchých listnatých lesích a na trávnicích v blízkosti lesa, na propustných a zásaditých až slabě kyselých půdách.

Daphne mezereum L.

LÝKOVEC JEDOVATÝ

Čeľad:

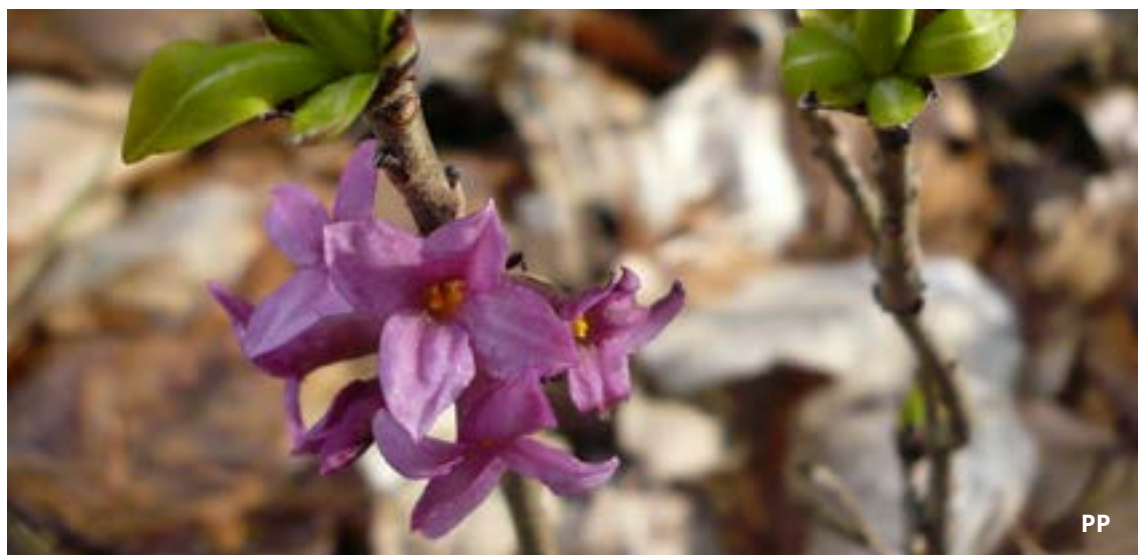
Thymelaeaceae Juss. – vrabečnicovité

Rozšíření: Evropa (kromě nejsevernějších oblastí), v Asii od Uralu až po Bajkal, u nás roztroušeně na většině území, vzácnější je v panonské oblasti jižní Moravy.

Stupeň ohrožení: C

Výskyt: Roste v listnatých a smíšených lesích od pahorkatin až do hor, v nižších polohách vyhledává polostín, v horských oblastech vystupuje na výsluní.

Dianthus superbus L. subsp. superbus

HVOZDÍK PYŠNÝ PRAVÝ

Čeleď:

Caryophyllaceae Juss. – hvozdíkovité

Rozšíření: Střední Evropa, u nás se vyskytuje vzácně především v teplejších oblastech.

Stupeň ohrožení: A, §2, C2t

Výskyt: Roste na vlhkých a střídavě vlhkých loukách, v lesních lemech, v pásmu od nížin do podhůří, u nás do nadmořské výšky 800 m. Kvete od června do září.

Drosera rotundifolia L.

ROSNATKA OKROUHLOLISTÁ

Čeľad:

Droseraceae Salisb. – rosnatkovité

Rozšíření: Arktické a mírné pásmo severní polokoule. U nás nejrozšířenější druh rosnatky.

Stupeň ohrožení: A, §2, C3

Výskyt: Roste převážně na rašeliníštích a vlhkých písčínách, v pásmu od nížiny do hor. Objevuje se obvykle v porostech rašeliníku (*Sphagnum* sp.), který rosnatce skýtá ochranu před nepřízní přírodních podmínek, rostlina jej v růstu následuje, přizpůsobuje se i jeho rozrůstání. Kvete od června do srpna.

Echium maculatum L.

HADINEC ČERVENÝ

Čeleď:

Boraginaceae Juss. – brutnákovité

Rozšíření: Střední a jihovýchodní Evropa, na východě areál zasahuje přes Ukrajinu až po střední Rusko, u nás se vyskytuje pouze v panonské části Moravy.

Stupeň ohrožení: A, §1, C1b

Výskyt: Je to druh teplomilný, roste na slunných lesostepních stanovištích, na suchých stráních. Na jižní Moravě je udáván z několika posledních lokalit. Kvete od června do srpna.

Epilobium dodonaei Vill.

VRBOVKA ROZMARÝNOLISTÁ

Čeleď:

Onagraceae Juss. – pupalkovité

Rozšíření: Primárně roste ve vyšších pohorích Evropy. V České republice se vyskytuje zřídka na Moravě, v Čechách jen jihozápadně od Prahy a v předhůří některých hor.

Stupeň ohrožení: C

Výskyt: Primárně roste na štěrkovištích a náplavách, podél toků, v sutích a svazích. Sekundárně se vyskytuje v kamenolomech, na náspech a haldách. Roste od nížin do hor.

Epipactis albensis **Nováková et Rydlo**

KRUŠTÍK POLABSKÝ

Čeleď:

Orchidaceae Juss. – vstavačovitě

Rozšíření: Střední a západní Evropa, u nás jen v nížinách a úvalech.

Stupeň ohrožení: A, Š2, C2b

Výskyt: Roste v nížinách a pahorkatinách, typickými stanovišti jsou lužní lesy, někdy se vyskytuje i na okrajích cest a v příkopech.

Epipactis atrorubens (Hoffm.) Besser

KRUŠTÍK TMAVOČERVENÝ

Čeleď:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: Skoro celá Evropa, ve Středozeří je však vzácnější, ve stálezelené zóně zcela chybí. U nás se vyskytuje roztroušeně až vzácně.

Stupeň ohrožení: A, Š3, C3

Výskyt: Roste ve světlých lesích, na křovinatých stráních, na vápenci, v pásmu od nížin až do hor, byl nalezen i na stanovišti vytvořeném člověkem (železniční násep). Kvete od května do srpna.

Epipactis greuteri H. Baumann et Künkele

KRUŠTÍK GREUTERŮV

Čeleď:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: Druh byl popsán teprve v roce 1981 v řeckém pohoří Pindos. U nás byl nalezen teprve v roce 1985 v Moravském krasu, ale určen byl až v roce 1992. V Čechách se vyskytuje jen velmi vzácně, častější je na severní, střední a východní Moravě.

Stupeň ohrožení: C, C2r

Výskyt: Roste ve stinných a vlhkých bukových a smrkových lesích i ve smíšených porostech, často v okolí potoků a mokřadů, na zásaditých půdách, od pahorkatin až do hor. Kvete v červenci až srpnu.

Epipactis helleborine (L.) Crantz

KRUŠTÍK ŠIROLISTÝ

Čeleď:

Orchidaceae Juss. – vstavačovitě

Rozšíření: Geograficky nejrozšířenější druh kruštíku, vyskytuje se téměř v celé Evropě, severní Africe, na východ postupuje přes Malou a Střední Asii do Himálaje.

Stupeň ohrožení: C, C4

Výskyt: Náš nejhojnější druh kruštíku, nejčastěji se s ním lze setkat ve světlých lesích, lesních lemech, ale i podél cest, tedy na druhotných stanovištích. Dospělé rostliny jsou jen středně mykotrofní.

Epipactis microphylla (Ehrh.) Sw.

KRUŠTÍK DROBNOLISTÝ

Čeleď:

Orchidaceae Juss. – vstavačovitě

Rozšíření: Eurokavkazský druh – Evropa a Malá Asie, Krym, kavkazská oblast a severní Irán.

Stupeň ohrožení: A, §2, C2r

Výskyt: Roste v listnatých (nejčastěji bučiny a dubohabřiny), méně i v jehličnatých lesích a jejich okrajích na vápenatých půdách, od pahorkatin do hor. Kvete v květnu až červenci.

Epipactis moravica **Batoušek**

KRUŠTÍK MORAVSKÝ

Čeleď:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: V České republice se vyskytuje pouze na jihovýchodní Moravě, jeho lokality nalezneme také na Slovensku a v Maďarsku. Byl popsán v roce 2004 Petrem Batouškem.

Stupeň ohrožení: Zatím nezařazen do ochranné kategorie. Je ohrožen především díky malému počtu lokalit.

Výskyt: Vyskytuje se v břehových porostech potoků, v dubohabřinách. Kvete v červenci až srpnu.

Epipactis muelleri Godfrey

KRUŠTÍK RŮŽKATÝ

Čeleď:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: Vyskytuje se v západní a střední Evropě a severní části jižní Evropy (Pyreneje, střední Itálie), kudy probíhá jižní hranice areálu výskytu.

Stupeň ohrožení: A, §2, C2b

Výskyt: Roste v teplejších oblastech ve světlých listnatých i jehličnatých lesích, křovinách nebo trávnicích při okrajích lesa, vzácněji pak ve stinných lesích. Kvete od června do poloviny srpna.

Epipactis palustris (L.) Crantz

KRUŠTÍK BAHENNÍ

Čeľad:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: Evropa (kromě nejjižnějších a nejsevernějších oblastí), severní Afrika, západní a střední Asie, zhruba po Bajkal, u nás se vyskytuje roztroušeně, hojnější je na Moravě.

Stupeň ohrožení: A, §2, C2t

Výskyt: Roste na nezastíněných a stále vlhkých nebo dočasně zaplavovaných lokalitách, na slatinách a prameništích, na vápenci, často i na druhotných stanovištích. Kvete od června do srpna.

Epipactis pontica **Taubenheim**

KRUŠTÍK PONTICKÝ

Čeleď:

Orchidaceae Juss. – vstavačovitě

Rozšíření: Není přesně známé. Druh byl popsán z hor severního Turecka. U nás je zatím známo devět lokalit v Bílých Karpatech a pět ve Ždánickém lese.

Stupeň ohrožení: C, C1r

Výskyt: Druh roste v polostinných až stinných bučinách nebo dubohabřinách s nezapojeným nebo chybějícím bylinným patrem. U nás v nadmořské výšce 320–570 m. Kvete v červnu až srpnu.

Epipactis purpurata Sm.

KRUŠTÍK MODROFIALOVÝ

Čeleď:

Orchidaceae Juss. – vstavačovitě

Rozšíření: Evropa a západní Sibiř. U nás vzácně v severních, západních a jihozápadních Čechách. Na Moravě roste na Brněnsku, Znojemsku, v oblasti Chřibů a v jižní části Karpat, téměř chybí na jižní Moravě; na severní Moravě spíše v níže položených oblastech.

Stupeň ohrožení: A, §3, C3

Výskyt: Roste v sušších a stinných listnatých i smíšených lesích, většinou na těžších a kyselých půdách. Druh je silně mykotrofní. Kvete od července do září.

Epipactis tallosii Molnár et Robatsch

KRUŠTÍK TALLÓSŰV

Čeled:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: Byl zaznamenán v Maďarsku, na Slovensku, na jihovýchodní Moravě a na jedné lokalitě v Itálii. Celkové hranice areálu však nejsou zatím přesně známe. U nás roste v Bílých Karpatech, Dolnomoravském úvalu a v Hlucké pahorkatině.

Stupeň ohrožení: C, C1r

Výskyt: Druh často roste v topolových porostech a měkkých nebo tvrdých lužních lesích.

Epipogium aphyllum (F. W. Schmidt) Swartz

SKLENOBÝL BEZLISTÝ

Čeľad:

Orchidaceae Juss. – vstavačovitě

Rozšíření: Souvislejší areál se rozkládá hlavně v Evropě. U nás je druh velmi vzácný, v Čechách byl dlouho hodnocen jako nezvěstný, v současnosti je potvrzen na Šumavě (Boubín) a v Krkonoších (Zelený důl, okolí Kořenova), na Moravě roste vzácně jen v Jeseníkách, Moravském krasu, na Dražanské vrchovině, v Chřibech a Bílých Karpatech.

Stupeň ohrožení: A, §1, C1t

Výskyt: Roste na vlhkých, stinných, mechatých místech. V oblíbenosti má humózní půdy, často vápnité, ale i kyselé. Kvete od června do srpna.

ZP

Eryngium planum L.

MÁČKA PLOCHOLISTÁ

Čeleď:

Apiaceae Lindl. – miříkovité

Rozšíření: Submediteránní, subkontinentální, eurasijský druh, rozšířený ve východní části Evropy. U nás původní jen v panonské oblasti Moravy.

Stupeň ohrožení: A, Š1, C1t

Výskyt: Roste na suchých pastvinách, loukách a mezích, hlinitých hrázích, při okrajích komunikací, na písčínách, v pásmu nížin až pahorkatin. Kvete od června do září.

Euphorbia palustris L.

PRYŠEC BAHENNÍ

Čeleď:

Euphorbiaceae Juss. – pryšcovité

Rozšíření: Evropa, Malá Asie a západní Sibiř, v Evropě centrum výskytu ve východní části kontinentu. U nás roste především v Polabí a na jižní Moravě.

Stupeň ohrožení: A, Š2, C3

Výskyt: Roste na vlhkých a zaplavovaných loukách, v říčních nivách, lužních lesích, kolem vodních toků, v pásnu nížin.

***Euphorbia villosa* Waldst. et Kit. ex Willd.**

PRYŠEC KOSMATÝ

Čeleď:

Euphorbiaceae Juss. – pryšcovité

Rozšíření: Roste v Evropě od severu Pyrenejského poloostrova přes jihozápadní Francii a severní Itálii do střední Evropy. U nás vzácně roztroušen v termofytiku, v Čechách proniká do sousedních oblastí mezofytika. Na Moravě častý v termofytiku a roztroušený v mezofytiku.

Stupeň ohrožení: A, §3, C2

Výskyt: Vlhké a střídavě vlhké louky, pobřežní křoviny, vlhké světliny v doubravách, zejména na vápnitých podkladech. Vyhledává vlhčí a stinnější stanoviště. Kvete v květnu a červnu.

Filago arvensis L.

BĚLOLIST ROLNÍ

Čeľad:

Asteraceae Bercht. et J. Presl – astrovité

Rozšíření: Evropa mimo většiny Pyrenejského poloostrova a severu Skandinávie. V České republice kdysi hojný, v současnosti zřídka.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Preferuje lehké vysychavé půdy s nízkým obsahem živin. Vyskytuje se v nezapojených porostech, polích, úhorech, náspech. Kvete od července do září.

Gagea villosa (M. Bieb.) Duby

KŘIVATEC ROLNÍ

Čeleď:

Liliaceae Juss. – liliovité

Rozšíření: Střední, jižní a jihovýchodní Evropa, u nás se vyskytuje jen velmi roztroušeně.

Stupeň ohrožení: C, C2b

Výskyt: Dříve patřil tento druh k polním plevelům, dnes silně ustupuje, roztroušeně se objevuje na mezích, ve světlých lesích, v akátinách, křovinách a trávnících od nížin do pahorkatin.

***Galanthus nivalis* L.**

SNĚŽENKA PODSNĚŽNÍK

Čeleď:

Amaryllidaceae Jaume St.-Hill –
amarylkovité

Rozšíření: Vyskytuje se v Evropě, těžiště výskytu je ve střední, jižní a jihovýchodní Evropě. U nás se vyskytuje roztroušeně po celém území, nejčastěji podél větších řek, v lužích, ale vystupuje i do vyšších poloh.

Stupeň ohrožení: A, §3, C3

Výskyt: Roste na humózních půdách, nejčastěji v lužních a vlhkých lesích, na vlhkých loukách podél řek, druhotně také v okolí starých zbořenišť a v parcích. Kvete od února do dubna.

Galatella linosyris (L.) Rchb. f.

HVĚZDNICE ZLATOVLÁSEK

Čeled:

Asteraceae Bercht. et J. Presl –
hvězdnicovité

Rozšíření: Vyskytuje se ve střední, jižní a východní Evropě, v Británii, severně po jižní Skandinávii. U nás roste roztroušeně v teplých oblastech.

Stupeň ohrožení: A, Š3, C3

Výskyt: Roste v teplejších oblastech na výslunných stepních stráních, skalách a pastvinách, častěji na vápenci. Kvete od července do září, tedy až v pozdním létě, a je v té době dominantou stepí.

Gentiana acaulis L.

HOŘEC BEZLODYŽNÝ

Čeľad:

Gentianaceae Juss. – hořcovité

Rozšíření: Hory Evropy – Pyreneje, Jura, Alpy, Apeniny, ostrůvkovitě i Karpaty a balkánská pohoří. U nás druh vyhynul, dříve byly známy dvě lokality na východní Moravě (Bílé Karpaty a Beskydy). V současnosti je reintrodukovan zpět do Bílých Karpat.

Stupeň ohrožení: A1

Výskyt: Roste na horských loukách a pastvinách, na půdách neutrálních až slabě kyselých, v pásmu od hor až do alpského stupně (do 3 000 m n. m.). Kvete od května do srpna.

Gentiana asclepiadea L.

HOŘEC TOLITOVÝ

Čeleď:

Gentianaceae Juss. – hořcovité

Rozšíření: Hory jižní a střední Evropy, od východních Pyrenejí po pohoří Balkánu a Malé Asie, na sever zasahuje až do Západních Karpat, Hrubého Jeseníku a Krkonoš (v obou posledně jmenovaných oblastech však zřejmě není původní).

Stupeň ohrožení: A, §3, C3

Výskyt: Roste ve vlhčích horských lesích a lesních lemech, stejně jako na světlých loukách, také podél cest, v pásmu od pahorkatin až do subalpínského stupně.

Gentiana cruciata L.

HOŘEC KŘÍŽATÝ

Čeleď:

Gentianaceae Juss. – hořcovité

Rozšíření: Evropa a západní Asie, od Španělska po západní Sibiř.

Stupeň ohrožení: A, §3, c2b

Výskyt: Roste na světlých a sušších loukách a pastvinách nebo v lemech křovin a lesů, na vápenci, především v pásmu od nížiny do podhůří, vzácně vystupuje až do hor. Kvete od července do října.

Gentiana pneumonanthe L.

HOŘEC HOŘEPNÍK

Čeleď:

Gentianaceae Juss. – hořcovité

Rozšíření: Evropa (kromě severních a nejjižnějších částí), zasahuje až na jihozápadní Sibiř. V České republice dnes patří k vzácným ustupujícím druhům.

Stupeň ohrožení: A, §2, C2t

Výskyt: Roste na střídavě vlhkých bezkolencových loukách a pastvinách, lesních světlínách a lemech, od nížin až do podhůří. Kvete od července do září.

Gentianella amarella (L.) Börner subsp. amarella

HOŘEČEK NAHOŘKLÝ PRAVÝ

Čeleď:

Gentianaceae Juss. – hořcovité

Rozšíření: Taxon má rozsáhlý areál rozprostírající se od Islandu, Velké Británie a Skandinávie přes střední Evropu a Ukrajinu až po střední a severní Rusko a střední Sibiř. Vyskytuje se i v Severní Americe. V České republice se vyskytuje kdysi roztroušeně v Čechách a vzácně na Moravě.

Stupeň ohrožení: A, Š2, C1t

Výskyt: Biotopy jsou suché travnaté a kamenité svahové pastviny, opuštěné vápencové lomy, krátkostébelné louky nebo i lesní lemy. Roste nejčastěji na vápenci, ale i na jiných bážických, vzácněji i silikátových substrátech. Jedná se o pozdní, autumnální typ hořečku, kvete od července do října.

***Gentianella lutescens* (Velen.) Holub**

HOŘEČEK ŽLUTAVÝ

Čeleď:

Gentianaceae Juss. – hořcovité

Rozšíření: Střední Evropa a sever Balkánského poloostrova. V tomto areálu se rozeznává několik subspecií, nominální poddruh se vyskytuje ve větší části areálu, subsp. *carpatica* a subsp. *tatrae* jsou karpatskými endemity. U nás roste velmi vzácně jen nominální poddruh a subsp. *carpatica*, a to jen ve východní části Moravy (Beskydy, Bílé Karpaty).

Stupeň ohrožení: A, S2, C1t

Výskyt: Roste na pastvinách, na mezích, v pásnu od pahorkatin do hor.

ZP

Gentianopsis ciliata (L.) Ma

HOŘEC BRVITÝ

Čeleď:

Gentianaceae Juss. – hořcovité

Rozšíření: Druh střední a jižní Evropy, u nás je jeho výskyt roztroušený, především se objevuje v Českém a Moravském krasu, Českém středohoří, Bílých Karpatech aj.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Roste na suchých i mírně vlhkých trávnících, v lemech křovin a ve světlých lesích, většinou na vápníkem bohatých půdách, obvykle ve stupni pahorkatin, v horách jen zřídka. Vykvétá od července do října.

Geranium sanguineum L.

KAKOST KRVAVÝ

Čeľad:

Geraniaceae Juss. – kakostovité

Rozšíření: Evropa, na severu až po Irsko a jižní Skandinávii, na východ po Ural, Kavkaz a Arménii, u nás v teplejších oblastech.

Stupeň ohrožení: C, C4a

Výskyt: Roste na výslunných stráních, v křovinách a lemech světlých lesů, na skalních teráskách a v teplomilných doubravách a borech. Upřednostňuje bazické horniny.

Gladiolus imbricatus L.

MEČÍK STŘECHOVÝ

Čeleď:

Iridaceae Juss. – kosatcovité

Rozšíření: Roste v Evropě s převahou výskytu v její východní části. U nás je rozšířenější na Moravě, kde je jeho výskyt roztroušený po celém území, jen na jihu chybí. V Čechách jej nalezneme v severní části a častěji na východě, jinde je vzácný.

Stupeň ohrožení: A, Š2, C2b

Výskyt: Roste na vlhkých loukách a lesních světlinách, v pásnu od nížin až do podhůří.

TS

Globularia bisnagarica L.

KOULENKA PRODLOUŽENÁ

Čeľad:

Plantaginaceae Juss. – jitrocelovité

Rozšíření: Hory západní Evropy, jižní část střední Evropy, Balkán. U nás ve dvou oddělených areálech: 1) teplé oblasti severozápadních a středních Čech; 2) jižní Morava od Miroslavi přes Pavlovské vrchy až po Bílé Karpaty.

Stupeň ohrožení: A, Š3, C3

Výskyt: Roste na suchých výslunných stráních a loukách, převážně na bazických podkladech. Občas se objevuje také v kultuře. Kvete od května do června.

Gratiola officinalis L.

KONITRUD LÉKAŘSKÝ

Čeleď:

Plantaginaceae Juss. – jitrocelovité;
Scrophulariaceae Juss. – krtičníkovité

Rozšíření: Od Pyrenejského poloostrova přes Francii, střední Evropu, Balkánský poloostrov a Povolží až do západní Sibiře, objevuje se i v Malé Asii a Zakavkazí. U nás roztroušeně především v teplých oblastech – jižní Morava, Polabí, Poohří, jinde vzácný.

Stupeň ohrožení: A, Š2, C2t

Výskyt: Roste na březích vodních toků, na vlhkých loukách, mokřadech, od nížin do pahorkatin.

Gymnadenia conopsea (L.) R. Brown. subsp. conopsea

PĚTIPRSTKA ŽEŽULNÍK PRAVÁ

Čeleď:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: Eurasijský druh, na severu zasahuje až do subarktických oblastí Skandinávie, na východě areál pokračuje přes Povolží, Kavkaz a severní Írán až na Sibiř a Dálný východ. U nás byla kdysi hojným druhem, silně však ustoupila a nyní je vzácná.

Stupeň ohrožení: A, Š3, C2t

Výskyt: Roste na xerothermních stráních, loukách a pastvinách, v pásmu od pahorkatiny až do hor.

Gymnadenia densiflora (Wahlenb.) A. Dietr.

PĚTIPRSTKA HUSTOKVĚTÁ

Čeľad:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: Skandinávie, střední Evropa, Malá Asie, Kavkaz, vzácně ve středních a východních Čechách, na střední a východní Moravě, v Bílých Karpatech a Chřibech.

Stupeň ohrožení: A, Š1, C1b

Výskyt: Vyskytuje se převážně na slunných, ale značně podmáčených stanovištích, v pásnu od nížin do podhůří.

PP

Hacquetia epipactis (Scop.) DC.

HVĚZDNATEC ZUBATÝ

Čeleď:

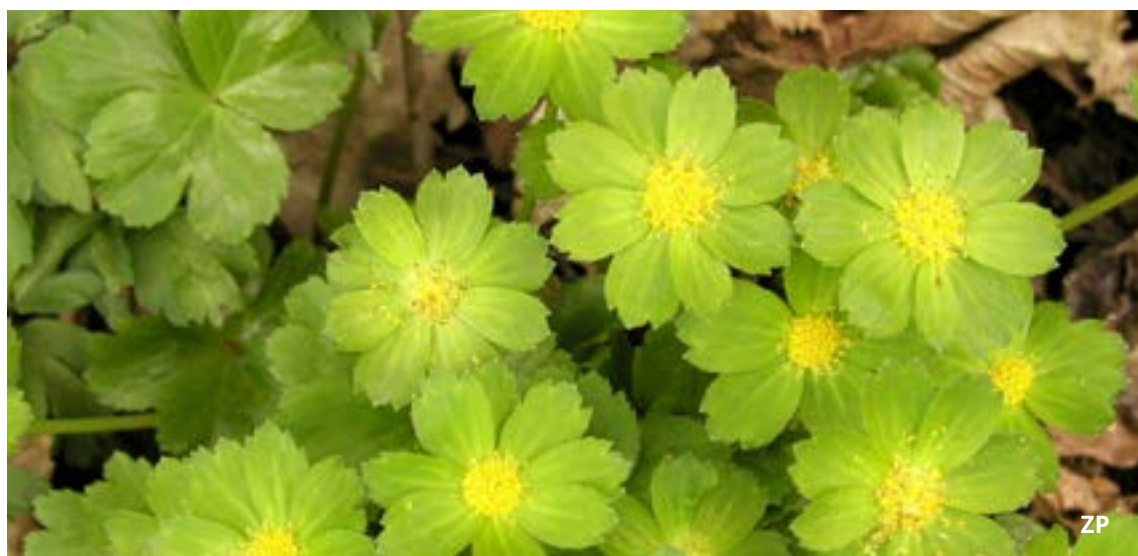
Apiaceae Lindl. – miříkovité

Rozšíření: Od jižního Polska přes Slovensko, východní Rakousko a Slovinsko po Chorvatsko, u nás jen na Moravě, především ve východní a střední části.

Stupeň ohrožení: C, C4a

Výskyt: Roste v listnatých lesích a lesních lemech, a to na humózních až jílovitých půdách, mírně vlhkých, slabě kyselých až slabě bazických. V nížinách vzácně, častější je v pásnu pahorkatin a hor.

Helichrysum arenarium (L.) Moench.

SMIL PÍSEČNÝ

Čeľad:

Asteraceae Bercht. et J. Presl –
hvězdnicovité

Rozšíření: Subkontinentální druh s eurasijským areálem, těžiště rozšíření leží ve východní Evropě. V České republice vzácně ve středních Čechách, v Poohří, na Litoměřicku, Třebořsku, Jihlavsku, Znojemsku, v Dolnomoravském úvalu (váté písky mezi Bzencem a Hodonínem).

Stupeň ohrožení: A, Š2, C2b

Výskyt: Psamofyt, který roste ve společenstvech suchých písčitých trávníků, na vátých píscích, skalnatých mezích, od nížin do pahorkatin. Vyhledává extrémní stanoviště s písčitými, propustnými a vysychavými půdami chudými na humus a živiny.

Kvete od začátku července do října.

Hepatica nobilis Schreb.

JATERNÍK PODLÉŠKA

Čeleď:

Ranunculaceae Juss. – pryskyřníkovité

Rozšíření: Druh je rozšířen ve střední Evropě, zasahuje i do Středozeří, na Balkán a do evropského Ruska, v Asii se ve varietě *A. hepatica* var. *japonica* objevuje i v Číně, Koreji a Japonsku. V Česku od západu na východ až po Hanou a Moravskou bránu, v Karpatech je vzácný.

Stupeň ohrožení: C

Výskyt: Rostlina slabě vlhkých až vysychavých půd, jak vápnitých, zásaditých, tak i neutrálních. Roste v prosvětlených listnatých a smíšených lesích na kamenitém a hlíněném podkladu. Kvete brzo na jaře od března do dubna.

Hibiscus trionum L.

IBIŠEK TROJDÍLNÝ

Čeleď:

Malvaceae Juss. – slézovité

Rozšíření: Rozšířen v celé jižní a teplých oblastech střední Evropy. U nás se objevuje vzácně jako polní a zahradní plevel na jižní Moravě, občas i v dalších teplých oblastech.

Stupeň ohrožení: C, C1t

Výskyt: Roste jako plevel na polích (především v okopaninách, kukuřici, zelenině), na úhorech, ale i na rumišťích a železničních náspech. Kvete od července do září.

Hippocrepis comosa L.

PODKOVKA CHOCHOLATÁ

Čeľad:

Fabaceae Lindl. – bobovité

Rozšíření: Střední, západní a jižní Evropa. V České republice častěji jen v Bílých Karpatech, na ostatním území pouze v termofytiku na nečetných izolovaných lokalitách.

Stupeň ohrožení: C, C1b

Výskyt: Roste na výslunných stráních, ve světlých lesích, křovinách, na skalkách, převážně na bazických podkladech; hlavně ve společenstvech Festucetalia valesiacae, Brometalia a jinde.

Hottonia palustris L.

ŽEBRATKA BAHENNÍ

Čeľad:

Primulaceae Vent. – prvosenkovitě

Rozšíření: Tato vodní bylina je rozšířena téměř po celé Evropě s výjimkou Balkánského poloostrova. U nás je rozšířena roztroušeně až vzácně na vhodných biotopech.

Stupeň ohrožení: A, Š3, C3

Výskyt: Rostlina mezotrofních stojatých a velmi pomalu tekoucích vod, vodních příkopů a slepých ramen řek. Těžištěm rozšíření jsou rybniční oblasti a nížiny, povodí větších řek. Kvete od května do července.

Chimaphila umbellata (L.) W. Barton

ZIMOZELEN OKOLIČNATÝ

Čeled:

Ericaceae Juss. – vřesovcovité;

Pyrolaceae Dum. – hruštičkovité

Rozšíření: Druh má cirkumpolární rozšíření, vyskytuje se ve střední a severní Evropě, na Sibiři, dále v Severní Americe v pacifické a atlantické části Kanady a USA.

Stupeň ohrožení: A, Š1, C1t

Výskyt: Žije v suchých světlých lesích, typickými stanovišti jsou reliktní bory nebo borové doubravy.

Chondrilla juncea L.

RADYK PRUTNATÝ

Čeľad:

Asteraceae Bercht. et J. Presl –
hvězdnicovité

Rozšíření: Eurasijský druh, areál zasahuje od Pyrenejského poloostrova až do Střední Asie. U nás roste roztroušeně v teplejších oblastech.

Stupeň ohrožení: C3

Výskyt: Roste na výslunných stráních, písčinnách, kolem cest, na vinicích a železničních náspech, v pásmu od nížiny po pahorkatinu. Kvete od července do září.

Inula ensifolia L.

OMAN MEČOLISTÝ

Čeľad:

Asteraceae Bercht. et J. Presl –
hvězdnicovité

Rozšíření: Jižní a střední Evropa, areál zasahuje až do středního Ruska. U nás se vyskytuje roztroušeně jen na jižní Moravě.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Roste na slunných, suchých, vápenatých stanovištích, na lesostepních a travnatých stráních od nížin po pahorkatiny. Na příhodných stanovištích se rychle vegetativně rozrůstá, může se zde stát dominantním druhem. Kvete od července do srpna.

Inula salicina L.

OMAN VRBOLISTÝ

Čeľad:

Asteraceae Bercht. et J. Presl –
hvězdnicovité

Rozšíření: Mírné pásmo Eurasie. U nás roste poměrně hojně v teplých oblastech severozápadních, středních a východních Čech, na jižní, jihovýchodní a východní Moravě. V jiných oblastech jen velmi roztroušeně nebo chybí.

Stupeň ohrožení: C, C4a

Výskyt: Roste ve světlých listnatých lesích, křovinách, na výslunných stráních a slatinných loukách. Půdy vyžaduje střídavě vlhké, hlinité s obsahem humusu. Kvete od června do srpna.

Iris graminea L.

KOSATEC TRÁVOVITÝ

Čeľad:

Iridaceae Juss. – kosatcovité

Rozšíření: Centrum areálu se nachází v pannonské oblasti střední Evropy. U nás vzácně na jižní a jihovýchodní Moravě, v Čechách patrně není původní, zplanělý.

Stupeň ohrožení: A, §2, C2b

Výskyt: Roste na křovinatých stráních a pastvinách, ve světlých lesích, stanoviště jsou vždy spíše vlhčí, i když v létě vysychává. Kvete od května do června.

Iris pseudacorus L.

KOSATEC ŽLUTÝ

Čeľad:

Iridaceae Juss. – kosatcovité

Rozšíření: Je rozšířen skoro v celé Evropě, u nás místy roste na březích vodních ploch, mokřadech atd., vyskytuje se roztroušeně po celém území, mimo horské oblasti. V teplejších oblastech dosti hojný.

Stupeň ohrožení: C

Výskyt: Vyhledává mokrá a bahnitá místa, břehy stojatých i mírně tekoucích vod, příkopy a rákosiny. Kvete od května do června.

Iris sibirica L.

KOSATEC SIBIŘSKÝ

Čeľad:

Iridaceae Juss. – kosatcovité

Rozšíření: Evropa, mírná Asie, u nás se vyskytuje roztroušeně až vzácně.

Stupeň ohrožení: A, Š2, C3

Výskyt: Roste na vlhkých slatinných a rašelinných loukách, v mokřinách, v pásmu od nížiny až do podhůří. Kvete od května do června.

Iris variegata L.

KOSATEC RŮZNOBARVÝ

Čeľad:

Iridaceae Juss. – kosatcovité

Rozšíření: Panonská oblast střední Evropy, ostrůvkovitě zasahuje do jihozápadního Německa, objevuje se i v jižním Rumunsku, Bulharsku a na západní Ukrajině. Na severu svého areálu zasahuje až na jižní Moravu.

Stupeň ohrožení: A, Š2, C2b

Výskyt: Roste ve stepích, na výslunných stráních, v lemech a na světlinách teplomilných doubrav, na písčínách, v pásmu od nížin až do pahorkatin. Kvete od května do června.

JS

MG

PŠ

Jovibarba globifera (L.) J. Parn.

NETŘESK VÝBĚŽKATÝ

Čeľad:

Crassulaceae J. St.-Hil. – tlusticovit 

Roz      : Střední a jihu  v  chodn   Evropa, u nás se vyskytuje především v teplejších oblastech, jinde ojediněle, mnohde je nepůvodní. Variabilita druhu je poměrně zna  n  .

Stupeň ohro  en  : C, C3

Výskyt: Roste ve skalních   t  erbin  ch a na skalnatých stráních, na starých zdech, v pásmu od pahorkatin až do hor. Kvete od července do srpna.

Juniperus communis L.

JALOVEC OBECNÝ

Čeleď:

Cupressaceae Bartl. – cypřišovitě

Rozšíření: Evropa, Asie. U nás byl dříve rozšířen po celém území, dnes silně ustupuje, roztroušeně roste jen tam, kde byl dříve hojný.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Roste na pastvinách, světlinách lesů, písčínách a skalnatých místech, vždy na slunci, v pásnu od nížin až do hor.

Kickxia elatine (L.) Dumort.

ÚPOREK HRÁLOVITÝ

Čeľad:

Plantaginaceae Juss. –
jitrocelovitě/skorocelovitě

Rozšíření: Submediteránně-subatlantický druh s výskytem v jižní, západní a střední Evropě. V Čechách a na Moravě je výskyt dost vzácný.

Stupeň ohrožení: C, C2t

Výskyt: Typickým stanovištěm jsou pole, úhory, pastviny a rumiště. Rostlina upřednostňuje teplejší, písčité i hlinité půdy, slabě zásadité, neutrální až mírně kyselé. Kvete od června do září.

Kickxia spuria (L.) Dumort.

ÚPOREK POCHYBNÝ

Čeľad:

Plantaginaceae Juss. –
jitrocelovité/skorocelovité

Rozšíření: Submediteránně-subatlantický evropský druh. V Čechách a na Moravě je výskyt dost vzácný – jen v teplých oblastech, častější je výskyt na jihovýchodní Moravě.

Stupeň ohrožení: C, C2t

Výskyt: Stanovištěm jsou pole, úhory a rumiska. Objevuje se po sběru plodin. Nalezneme jej na středně těžkých půdách s neutrální až zásaditou reakcí. Kvete od června do října.

Lappula squarrosa (Retz.) Dum.

STROŠEK POMNĚNKOVÝ

Čeled:

Boraginaceae Juss. – brutnákovité

Rozšíření: Téměř celá Evropa (včetně Islandu). U nás se vyskytuje především na střední a jihozápadní Moravě, vzácně i na Moravě severní, v jižních a západních Čechách.

Stupeň ohrožení: C, C3

Roste na výslunných stráních, skalách, ale i starých zdech, úhorech, lomech a polích, na půdách neutrálních až zásaditých, vysychavých, v pásmu od pahorkatin do podhůří.

Lathyrus aphaca L.

HRACHOR PAČOČKOVÝ

Čeleď:

Fabaceae Lindl. – bobovité

Rozšíření: Západní a jižní Evropa, jihozápadní a Střední Asie po Afghánistán a severní Afriku, ve střední Evropě a Makaronésii jen druhotně. V České republice se vzácně vyskytuje ve středních Čechách a na jižní Moravě, jinde jen ojediněle.

Stupeň ohrožení: C, C1

Výskyt: Roste na polích, okrajích cest, úhořech, železničních náspech a křovinatých stráních.

Lathyrus latifolius L.

HRACHOR ŠIROLISTÝ

Čeľad:

Fabaceae Lindl. – bobovité

Rozšíření: Tento druh hrachoru je rozšířen ve střední, jižní a východní Evropě. U nás roste místy hojně (panonské termofytikum), jinak roztroušeně (karpatské mezofytikum).

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Roste ve světlých lesích, v křovinách, na loukách, okrajích sadů, cest atd. Kvete od konce května do srpna.

Lathyrus palustris L.

HRACHOR BAHENNÍ

Čeľad:

Fabaceae Lindl. – bobovité

Rozšíření: Severoeurasijský, převážně kontinentální druh s cirkumpolárním rozšířením. V České republice se dnes vyskytuje vzácně, převážně v termofytiku, např. ve středním Polabí, v jihomoravských úvalech a vzácně na střední Moravě, u Záhlinic na Kroměřížsku a u Kojetína (Včelínské louky).

Stupeň ohrožení: A, Š1, C1t

Výskyt: Roste na vlhkých až bažinatých loukách a slatinách, často v porostech vysokých ostřic a rákosin, v lemových společenstvech nivních křovin a v břehových porostech vodních toků, rybníků a tůní, na slunných až polostinných místech.

Lathyrus pannonicus subsp. collinus (Ortmann) Soó

HRACHOR PANONSKÝ CHLUMNÍ

Čeleď:

Fabaceae Lindl. – bobovité

Rozšíření: Střední, jihovýchodní a východní Evropa – od Porýní po Povolží. U nás se vyskytuje roztroušeně především v Českém středohoří, Českém krasu a na jižní Moravě. Územím České republiky prochází severní hranice areálu.

Stupeň ohrožení: A, §1, C2b

Výskyt: Roste na travnatých a křovinatých stráních, v lesních lemech i světlých lesích, většinou na bazickém podkladu, u nás v pásmu nížin až pahorkatin, až do nadmořské výšky 600 m.

Lathyrus pannonicus (Jacq.) Garcke subsp. pannonicus

HRACHOR PANONSKÝ PRAVÝ

Čeleď:

Fabaceae Lindl. – bobovité

Rozšíření: Druh střední a jihovýchodní Evropy – vyskytuje se v oblasti od Rakouska a jižní Moravy po Rumunsko a Bosnu. V celém areálu je tento druh dosti vzácný. U nás roste velmi vzácně jen v okolí Strání v Bílých Karpatech.

Stupeň ohrožení: A, Š1, C1b

Výskyt: Roste na vlhkých loukách a na mezích, v pásnu nížin až pahorkatin. Kvete od května do června.

Lavatera thuringiaca L.

SLÉZOVEC DURYNSKÝ

Čeľad:

Malvaceae Juss. – slézovité

Rozšíření: Areál se táhne ze střední Evropy a Itálie přes Balkán, jih východní Evropy a dosahuje až k Altaji. U nás roste pouze v teplých územích v Čechách, na jižní Moravě v předhoří Bílých Karpat, na vápencích u Hranic, dříve též vzácně ve Slezsku.

Stupeň ohrožení: C, C4a

Výskyt: Výslunné křoviny a okraje lesů, stepní pahorky, vinohrady, úhory, podél cest a naspů, na půdách suchých, bohatých na živiny, často vápnitých, snáší zasolení. Kvete od června do září.

Lilium bulbiferum L.

LILIE CIBULKONOSNÁ

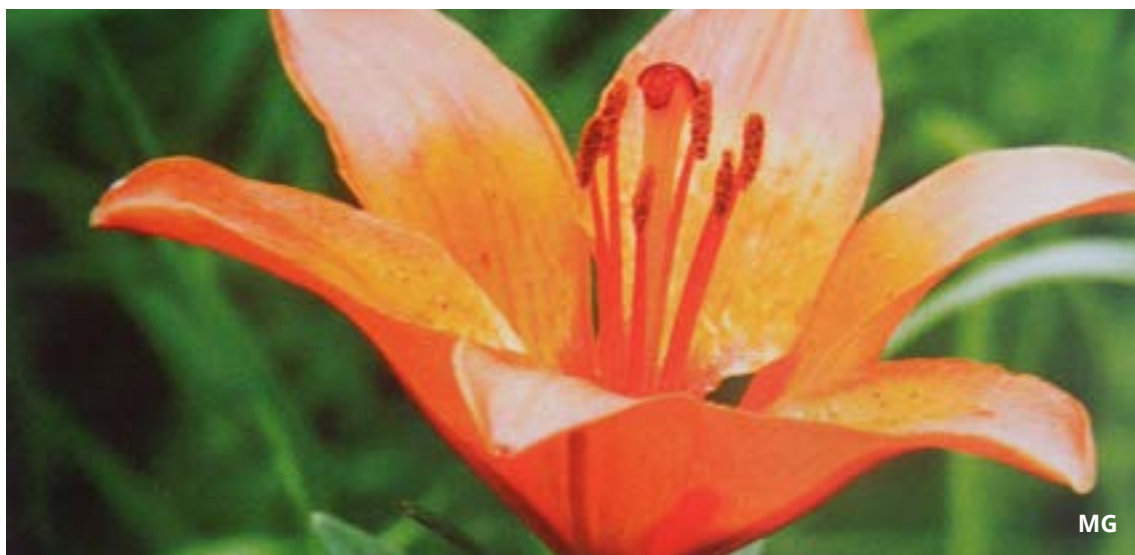
Čeleď:

Liliaceae Juss. – liliovité

Rozšíření: Druh se vyskytuje ve střední a jižní Evropě.

Stupeň ohrožení: A, Š2, C2b

Výskyt: Roste na lesních loukách a v lesních lemech, na křovinatých stráních, v podhůří a nižších horských polohách. Kvete od června do července.

Lilium martagon L.

LILIE ZLATOHLAVÁ

Čeleď:

Liliaceae Juss. – liliovité

Rozšíření: Eurasijský druh, celá Evropa až po jižní Skandinávii, v Asii zasahuje daleko za Ural.

Stupeň ohrožení: A, Š3, C4a

Výskyt: Roste obvykle ve světlých lesích, ve vyšších polohách se nevyhýbá ani otevřeným loukám. Upřednostňuje vápenec.

Limodorum abortivum (L.) Sw.

HNĚDENEK ZVRHLÝ

Čeleď:

Orchidaceae Juss. – vstavačovitě

Rozšíření: Především mediteránní a atlantická oblast Evropy. U nás se tedy vyskytuje velmi vzácně jen na jihu a východě Moravy.

Stupeň ohrožení: A, §1, C1b

Výskyt: Roste v lesostepích a světlých lesích, často na vápenci, ale i na andezitech, v pásmu od nížin do podhůří. Kvete od května do července, někdy vykvétá i pod zemí.

Linum austriacum L.

LEN RAKOUSKÝ

Čeleď:

Linaceae S. F. Gray – Inovité

Rozšíření: Původní ve střední, jižní a jihovýchodní Evropě a Turecku. U nás původní na jižní Moravě, v současnosti roste i ve středu a na severozápadě Čech.

Stupeň ohrožení: C, C4a

Výskyt: Roste na suchých slunných stráních, skalních stepích a synantropních stanovištích, obzvláště na vápnitých půdách.

Linum flavum L.

LEN ŽLUTÝ

Čeľad:

Linaceae S. F. Gray – Inovité

Rozšíření: Evropa, od východních Alp po předhůří Uralu, na jihu od Itálie na Balkán, u nás se vzácně vyskytuje v středních Čechách, na Moravě především jihovýchodně od Brna.

Stupeň ohrožení: A, Š3, C2b

Výskyt: Vyhledává slunná a teplá stanoviště, roste na lesostepních stráních, suchých slatinných loukách, nejčastěji v pásnu pahorkatin. Kvete od června do července.

Linum hirsutum L.

LEN CHLUPATÝ

Čeleď:

Linaceae S. F. Gray – Inovité

Rozšíření: Jižní a střední Evropa – od střední Itálie a Balkánského poloostrova přes Pa-nonskou nížinu po Ukrajinu, Krym a střední Turecko. U nás jen na jižní Moravě.

Stupeň ohrožení: A, Š1, C2t

Výskyt: Roste na výslunných svazích, opuštěných pastvinách a ve vinohradech, v lesostepích, v pásmu nížin až pahorkatin. Kvete od června do začátku srpna.

Linum tenuifolium L.

LEN TENKOLISTÝ

Čeleď:

Linaceae S. F. Gray – Inovité

Rozšíření: Střední a jižní Evropa, na východě areál rozšíření prochází jižním Ruskem až na Kavkaz. U nás je vzácně v severozápadních Čechách a roztroušeně na jižní Moravě.

Stupeň ohrožení: A, Š3, C3

Výskyt: Roste na výslunných stráních a mezích, také na travnatých a skalních stepích, převážně v pásmu pahorkatin, téměř výhradně v teplejších oblastech.

Liparis loeselii (L.) Rich.

HLÍZOVEC LOESELŮV

Čeľad:

Orchidaceae Juss. – vstavačovitě

Rozšíření: Mírné pásmo Eurasie a Severní Ameriky. U nás se vyskytuje velice vzácně na několika lokalitách v Čechách a na jediné lokalitě na Moravě v Bílých Karpatech.

Stupeň ohrožení: A, §1, C1t

Výskyt: Roste na bažinách, slatinách a přechodových rašeliništích, většinou na neutrálních až bázických půdách, v pásmu od nížin do pahorkatin.

Lunaria rediviva L.

MĚSÍČNICE VYTRVALÁ

Čeleď:

Brassicaceae Burnett – brukvovité

Rozšíření: Střední Evropa a horské oblasti jihovýchodní Evropy, ostrůvkovitě i v Evropě západní. U nás se vyskytuje na příhodných stanovištích roztroušeně po celém území.

Stupeň ohrožení: A, Š3, C4a

Výskyt: V nižších polohách roste většinou na stinných a stále mírně vlhkých stanovištích, ve vyšších polohách je spíše druhem polostinným. Nejčastěji se objevuje na sutích a v roklicích podhorských lesů, vystupuje i na subalpínské vysokostébelné nivy.

Lychnis viscaria L.

SMOLNIČKA OBECNÁ

Čeleď:

Caryophyllaceae Juss. – hvozdíkovité

Rozšíření: Střední, jihovýchodní a východní Evropa. U nás roztroušeně až hojně po celém území, v některých oblastech chybí.

Stupeň ohrožení: C

Výskyt: Roste na suchých travnatých svazích, v lesních lemech a na světlínách, podél železničních tratí, v pásmu od nížiny až do podhůří.

PP

PP

PP

Lythrum hyssopifolia L.

KYPREJ YZOPOLISTÝ

Čeľad:

Lythraceae J. St.-Hil. – kyprejovité

Rozšíření: Evropa, chybí ve vyšších polohách Alp a Karpat, v České republice v teplých oblastech s výskytem zasolených půd: Polabí, Podkrušnohoří, Dyjsko-svratecký úval, Haná.

Stupeň ohrožení: C, C2b

Výskyt: Fakultativní halofyt. Na březích, slatinných loukách, vlhkých polích s terénními depresiemi, příkopech. Na mokřích a zaplavovaných a vysychavých půdách. Kveté od června do září.

Malva pusilla Sm.

SLÉZ NIZOUNKÝ

Čeleď:

Malvaceae Juss. – slézovité

Rozšíření: Původně patrně jen v jižní části západní Sibiře. Směrem na západ až po střední Evropu se rozšířil jako archeofyt. U nás se vyskytuje v teplejších oblastech.

Stupeň ohrožení: C, C2t

Výskyt: Roste na rudérálních místech – okrajích silnic a cest ve vsích, jako plevel v zahradách, na okrajích polí, především na suchých písčitých až hlinitopísčitých půdách chudých na vápník.

Matteuccia struthiopteris (L.) Tod.

PÉROVNÍK PŠTROSÍ

Čeleď:

Onocleaceae Pic. Serm.

Rozšíření: Východní a střední Evropa, Skandinávie, Kavkaz, Sibiř, Kamčatka, Japonsko, Čína, Severní Amerika. U nás pravděpodobně druhotný výskyt.

Stupeň ohrožení: A, §3, C3

Výskyt: Tato kapradina roste většinou v olšových porostech, náplavech a humózních půdách, ne však vápenitých, toků.

Rozšíření je nejčastější v nadmořské výšce kolem 400 až 600 m.

Melampyrum arvense L.

ČERNÝŠ ROLNÍ

Čeľad:

Orobanchaceae Vent. – zárazovité;
Scrophulariaceae Juss. – krtičníkovité

Rozšíření: Především jihovýchodní Evropa, odtud zasahuje až do severovýchodního Španělska přes střední Evropu až do Švédska a Finska. U nás roztroušeně až hojně v teplejších oblastech (především v termofytiku, v mezofytiku dnes již jen vzácně).

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Roste na suchých a výslunných stráních, na mezích a při okrajích cest, častěji na vápenci.

Melampyrum cristatum L.

ČERNÝŠ HŘEBENITÝ

Čeľad:

Orobanchaceae Vent. – zárazovité;
Scrophulariaceae Juss. – krtičníkovité

Rozšíření: Evropa (kromě nejjižnějších a nejsevernějších oblastí), na východě areál zasahuje až po Altaj. U nás se vyskytuje roztroušeně v teplých oblastech, v horách chybí.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Roste na loukách, v lesních lemech a křovinách, v pásnu nížin až pahorkatin.

Melica transsilvanica Schur

STRDIVKA SEDMIHRADSKÁ

Čeled:

Poaceae Barnhart – lipnicovité

Rozšíření: Centrum rozšíření je v jihozápadní Evropě s výběžky do západní a střední Evropy.

Stupeň ohrožení: C, C4a

Výskyt: U nás se vyskytuje roztroušeně v teplých oblastech, na výslunných suchých kamenitých stráních a mezích, i v lesních lemech. Kvete v červnu.

Melittis melissophyllum L.

MEDOVNÍK MEDUŇKOLISTÝ

Čeľad:

Lamiaceae Martinov – hluchavkovité

Rozšíření: Medovník je rozšířen v západní, střední a jižní Evropě, chybí v nejjižnějších částech Evropy. U nás roste roztroušeně v lesích teplejších oblastí.

Stupeň ohrožení: A, §3, C4a

Výskyt: Roste především v dubohabřinách, teplomilných doubravách, květnatých bučinách. Půdy má rád středně vlhké, humózní a bohaté na živiny.

Menyanthes trifoliata L.

VACHTA TROJLISTÁ

Čeľad:

Menyanthaceae (Dum.) Dum. –
vachtovité

Rozšíření: Druh s cirkumpolárním rozšířením, vyskytuje se v Evropě, Asii i Severní Americe. U nás roste roztroušeně až vzácně po celém území.

Stupeň ohrožení: A, Š3, C3

Výskyt: Roste na zamokřených, kyselých půdách rašelinišť a slatin, také v mělkých tůních. Stanoviště bývají slunná, rozšíření sahá od nížin až po horský stupeň. Kvete od května do června.

Misopates orontium (L.) Rafin.

ŠKLEBIVEC PŘÍMÝ

Čeleď:

Plantaginaceae Juss. – jitrocelovité/sko-
rocelovité; Scrophulariaceae Juss. –
krtičnickovité

Rozšíření: Od Středomoří na Blízký východ,
na severu do střední Evropy a jižní Skandi-
návie. V České republice nejvíc v okolí Prahy,
Olomouce a na jihozápadní Moravě.

Stupeň ohrožení: C, C2t

Výskyt: Vyskytuje se na polích, úhorech a
vinohradech, na narušených a nezapojených
plochách, na lehčích půdách. Světlomilná
rostlina. Kvete od června do září.

Moneses uniflora (L.) A. Gray

JEDNOKVÍTEK VELEKVĚTÝ

Čeľad:

Ericaceae Juss. – vřesovcovité;

Pyrolaceae Dum. – hruštičkovité

Rozšíření: Je rozšířen po celé Evropě mimo její západní část, v Asii především na Sibiři a v Číně. U nás roste velmi roztroušeně ve středních a především ve vyšších až horských polohách.

Stupeň ohrožení: A, §2, C1b

Výskyt: Biotopem jsou zastíněné, hlavně vlhké, často mechovité lesní okraje, především jehličnatých lesů vyšších poloh.

Kvete od května do července.

MD

Muscari comosum (L.) Miller

MODŘENEC CHOCHOLATÝ

Čeľad:

Asparagaceae Juss. – chřestovité;
Hyacinthaceae Batsch – hyacintovité

Rozšíření: Jižní a střední Evropa, Kanárské ostrovy, severní Afrika, jihozápadní Asie, u nás se vyskytuje v teplejších oblastech.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Roste roztroušeně na výslunných stráních, stepích, suchých loukách, mezích a vinicích, v pásmu od nížin po pahorkatiny. Kvete od května do července.

Myricaria germanica (L.) Desv.

ŽIDOVINÍK NĚMECKÝ

Čeled:

Tamaricaceae Link – tamaryškovité

Rozšíření: Evropa, ostrůvkovitě v horách a podhůřích od Pyrenejí po Skandinávii, od Alp přes Karpaty na Kavkaz a do Kašmíru. U nás na východní Moravě.

Stupeň ohrožení: A, Š1, C1t

Výskyt: Roste na štěrkovitých náplavách řek, snáší zaplavení i překrytí pískem, regulace vodních toků a splachy hlín vedou k jeho zániku. Vyhledává slunná stanoviště. Kvete od června do srpna.

Neotinea tridentata (Scop.)
R. M. Bateman, Pridgeon
et M. W. Chase

VSTAVAČ TROJZUBÝ

Čeleď:

Orchidaceae Juss. – vstavačovitě

Rozšíření: Areál rozšíření leží v jižní, jihovýchodní a střední Evropě. V České republice roste pouze na střední a jihovýchodní Moravě na několika místech.

Stupeň ohrožení: A, Š1, C1t

Výskyt: Roste hlavně na sušších a spíše alkalických půdách. Má rád výslunná stanoviště, ale roste i ve světlých lesích. Kvete od května do června.

**Neotinea ustulata (L.) R. M.
Bateman, Pridgeon
et M. W. Chase**

VSTAVAČ OSMÁHLÝ

Čeled:

Orchidaceae Juss. – vstavačovitě

Rozšíření: Evropa – od severního Španělska po jižní Skandinávii, dále přes Pobaltí a Povolží až do západní Sibiře, také střední Evropa a severní části Balkánu i Apeninského poloostrova. U nás stále vzácnější, častější je jen v Pošumaví a především na východní Moravě.

Stupeň ohrožení: A, Š2, C1t

Výskyt: Roste na výslunných loukách a pastvinách, vzácně i ve světlých lesích od nížin až do hor.

Nigella arvensis L.

ČERNUCHA ROLNÍ

Čeľad:

Ranunculaceae Juss. – pryskyřníkovité

Rozšíření: Střední, jižní a východní Evropa, jihozápadní Asie, severní Afrika. U nás roztroušeně až vzácně v teplejších oblastech.

Stupeň ohrožení: C, C1t

Výskyt: Černucha je polní plevel, objevuje se zejména v obilovinách, vyskytuje se i na úhorech, v sadech, na stepních stráních. Díky umělému hnojení v mnoha oblastech již tato bylina neroste.

Nonea pulla (L.) DC.

PIPLA OSMÁHLÁ

Čeled:

Boraginaceae Juss. – brutnákovité

Rozšíření: Střední, jižní a východní Evropa, západní Asie, u nás roztroušeně v teplejších oblastech, kde se vyskytuje na severní hranici svého areálu rozšíření.

Stupeň ohrožení: C, C4a

Výskyt: Vyhledává suchá a slunná stanoviště, lesní lemy, pastviny a meze, častější je na vápenci. Kvete od května do srpna.

Nuphar lutea (L.) Smith

STULÍK ŽLUTÝ

Čeľad:

Nymphaeaceae Salisb. – leknínovité

Rozšíření: Evropa, na východě zasahuje až do Střední Asie, na jihu do severní Afriky. U nás se objevuje v nižších polohách, zřídka zasahuje do hor, výskyt je stále vzácnější.

Stupeň ohrožení: C, C4a

Výskyt: Rozrůstá se do souvislých porostů především ve stojaté nebo jen mírně tekoucí vodě mrtvých říčních ramen, rybníků a kanálů. Kvete od června do srpna.

Nymphaea alba L.

LEKNÍN BÍLÝ

Čeľad:

Nymphaeaceae Salisb. – leknínovité

Rozšíření: Vyskytuje se skoro v celé Evropě, areál se rozkládá i v severní Africe, na Kavkazu a Blízkém východě, Střední Asii se táhne až do západního Himálaje.

Stupeň ohrožení: A, Š2, C1t

Výskyt: Roste ve vodních nádržích, v jezerech i mrtvých ramenech řek, ve vodách stojatých i mírně tekoucích. Kvete od května do srpna.

Nymphoides peltata **(S. G. Gmelin) O. Kuntze**

PLAVÍN ŠTÍTNATÝ

Čeled:

Menyanthaceae (Dum.) Dum. –
vachtovité

Rozšíření: Evropa – severně po Anglii, Pobaltí a severní Rusko a v Asii. U nás vzácně v jižních Čechách, na Ostravsku a na jihovýchodní Moravě, ojediněle i jinde.

Stupeň ohrožení: A, §1, C1t

Výskyt: Roste ve stojatých a pomalu tekoucích vodách tůní, rybníků a slepých říčních ramen, od nížin po pahorkatiny.

Odontites luteus (L.) Clairv.

ZDRAVÍNEK ŽLUTÝ

Čeľad:

Orobanchaceae Vent. – zárazovité

Rozšíření: Jižní, střední a východní Evropa. U nás se vyskytuje vzácně v teplejších oblastech, střední a severozápadní Čechy, jižní a střední Morava.

Stupeň ohrožení: A, §3, C2b

Výskyt: Roste na výslunných a suchých stráních a pastvinách, ve světlých křovinách, v pásmu pahorkatin. Kvete od srpna do září.

Ophioglossum vulgatum L.

HADÍ JAZYK OBECNÝ

Čeľad:

Ophioglossaceae (R. Br.) C. Agardh –
jazykovité

Rozšíření: Cirkumpolárně rozšířený druh, vyskytuje se skoro v celé Evropě. U nás roztroušeně na celém území, především v pásmu od nížin do podhůří.

Stupeň ohrožení: A, §3, C2b

Ekologie: Roste na vlhkých až mokřích loukách a pastvinách, ve světlých lesích, na půdách zásaditých až neutrálních, humózních, jílovitých.

Ophrys apifera Huds.

TOŘIČ VČELONOSNÝ

Čeľad:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: Těžiště areálu je ve Středozeří. U nás se vyskytuje jen velmi vzácně na jižní a střední Moravě a několika místech v Čechách. V České republice byl poprvé doložen v roce 1980.

Stupeň ohrožení: A, §1, C1r

Výskyt: Roste na výslunných, travnatých a křovinatých stráních, také ve světlých lesích, v pásnu od pahorkatin do podhůří. Kvete od června do července.

Ophrys holoserica subsp. holubyana (András.) Dostál

TOŘIČ ČMELÁKOVITÝ HOLUBYHO

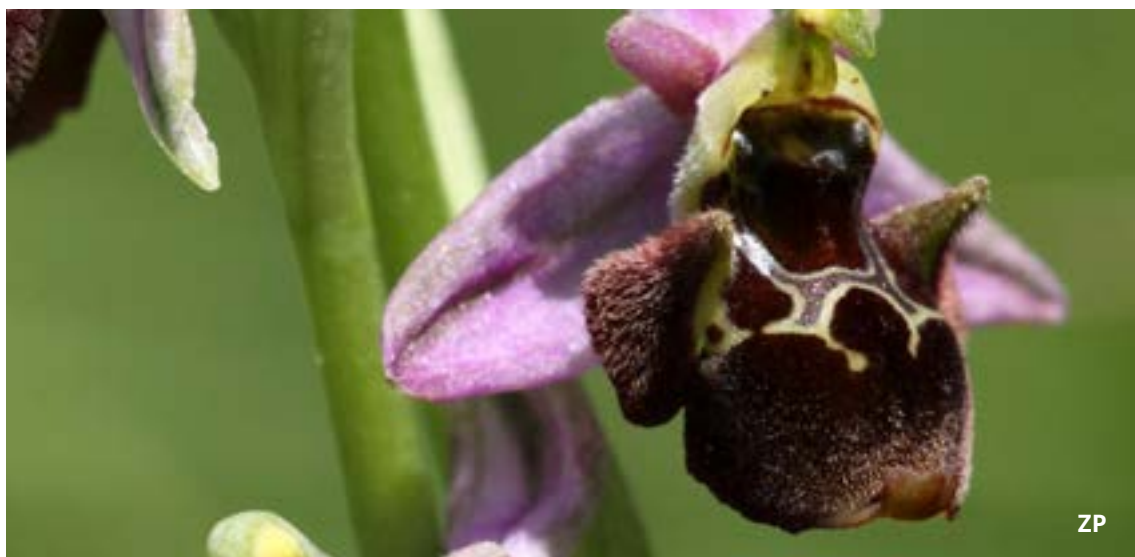
Čeľad:

Orchidaceae Juss. – vstavačovitě

Rozšíření: Specifický poddruh, který v minulosti vznikl křížením dvou druhů tořiče. Tento poddruh se vyskytuje v Dalmácii, Maďarsku, na Slovensku a Moravě. Výskyt u nás je soustředěn pouze do oblasti Bílých Karpat.

Stupeň ohrožení: A, Š1, C1b

Výskyt: Roste na nezastíněných vápenitých stanovištích nížin až pahorkatin, jako jsou výslunné louky, travnaté a křovinaté stráně, lesní lemy. Kvete od května do června.

Ophrys sphegodes Mill.

TOŘIČ PAVOUKONOSNÝ

Čeleď:

Orchidaceae Juss. – vstavačovitě

Rozšíření: Centrum areálu se nachází ve Středomoří. Od roku 2014 zjišťován v Bílých Karpatech, v současné době na dvou lokalitách.

Stupeň ohrožení: Pro Českou republiku je dosud klasifikován jako A3 – vyhynulý a neznámý.

Výskyt: Roste na slunných stanovištích v teplých oblastech, půdy neutrální až silně alkalické.

Orchis mascula subsp. speciosa (Mutel) Hegi

VSTAVAČ MUŽSKÝ ZNAMENANÝ

Čeleď:

Orchidaceae Juss. – vstavačovitě

Rozšíření: Evropa, především Balkán, Karpaty a Alpy. V Čechách roste jen vzácně, na Moravě roztroušeně.

Stupeň ohrožení: A, §3, C2t

Výskyt: Roste převážně na loukách a pastvinách, také ve světlých lesích a křovinách, v pásmu od pahorkatin do hor. Kvete od května do června.

ZP

Orchis militaris L.

VSTAVAČ VOJENSKÝ

Čeleď:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: Eurasijský druh. U nás se vyskytuje v Českém středohoří, Českém krasu, Polabí a především na jihovýchodní Moravě.

Stupeň ohrožení: A, §2, C2b

Výskyt: Statný a nádherný vstavač teplých a slunných luk a strání, ale i světlých křovin a lesních lemů. S oblibou roste na vápnitých půdách, které jsou většinou sušší, objevuje se však i na stanovištích dosti vlhkých. Kvete od května do června.

ZP

Orchis pallens L.

VSTAVAČ BLEDÝ

Čeľad:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: Je rozšířen skoro v celé Evropě, v jižní Evropě roste především v horských oblastech. V Čechách je velmi vzácný – pouze na dvou lokalitách, na Moravě je rozšířenější – Bílé Karpaty, Vsetínské vrchy, Beskydy, Chříby a jinde.

Stupeň ohrožení: A, §2, C2b

Výskyt: S oblibou roste v řídkých lesích, na okrajích lesů, v křovinách. Místy roste i na mírně vlhkých a spíše zásaditých loukách. Jeho výskyt je od nížin až do hor. Rozkvétá už od konce dubna.

ZP

Orchis purpurea Huds.

VSTAVAČ NACHOVÝ

Čeľad:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: Je rozšířen v Evropě kromě východu. Vyskytuje se ve středních Čechách, na Moravě se objevuje například na Znojemsku, v oblasti Bílých Karpat, v Moravském krasu.

Stupeň ohrožení: A, §2, C2b

Výskyt: Křoviny, řídké lesy, křovinné lemy lesů, pastviny či louky od nížin po pahorkatiny, v polostínu. Je citlivý na hnojení. Vyžaduje sušší alkalické půdy. Kvete od konce dubna do června.

Ornithogalum brevistylum Wolfner

SNĚDEK JEHLANCOVÝ

Čeľad:

Asparagaceae Juss. – chřestovité;
Hyacinthaceae Batsch – hyacintovité

Rozšíření: Pochází ze střední a jihovýchodní Evropy. U nás se vyskytuje vzácně jen na jižní Moravě (Bílé Karpaty).

Stupeň ohrožení: C, C2r

Výskyt: Roste na výslunných stráních, okolo cest, v příkopech nebo na mezích, v pásmu od nížin po pahorkatiny. Rozkvétá od června do července (srpna).

Ornithogalum pyrenaicum subsp. sphaerocarpum (A. Kerner) Hegi

**SNĚDEK PYRENEJSKÝ
KULATOPLODÝ**

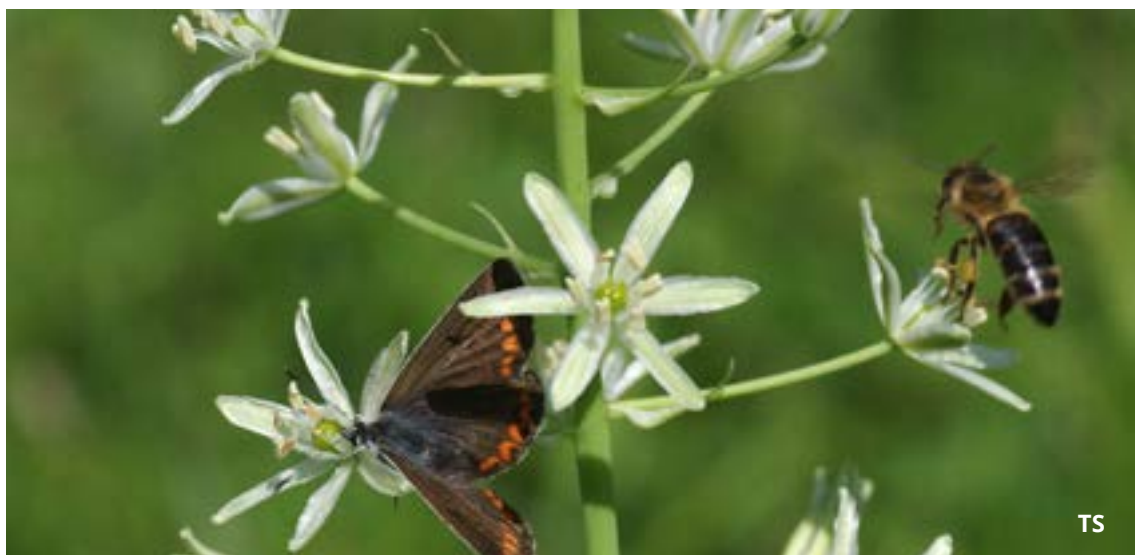
Čeľad:

Asparagaceae Juss. – chřestovité;
Hyacinthaceae Batsch – hyacintovité

Rozšíření: Centrum areálu tohoto poddruhu se nachází na Balkánském poloostrově a v Malé Asii, severně zasahuje až na Moravu. Do dnešní doby se zachoval v České republice pouze na několika lokalitách východní Moravy.

Stupeň ohrožení: A, §1, C1t

Výskyt: Roste na slatinných loukách, křovinatých stráních a světlých lesích v pásmu pahorkatin. Kvete od června do července.

Orobanche alba subsp. major (Čelak.) Zázvorka

ZÁRAZA BÍLÁ ŠALVĚJOVÁ

Čeled':

Orobanchaceae Vent. – zárazovité

Rozšíření: Střední Evropa (celkové rozšíření není dosud dostatečně známe), u nás především v Českém středohoří a v jižní části Bílých Karpat, vzácně i na střední Moravě.

Stupeň ohrožení: C, C2r

Výskyt: Roste na suchých travnatých stráních v teplejších oblastech.

Parnassia palustris L.

TOLIJE BAHENNÍ

Čeľad:

Celastraceae R. Br. – jesencovité;
Parnassiaceae S. F. Gray – tolijoité

Rozšíření: Vyskytuje se v severní a střední Evropě, v jižněji položených oblastech jen v horách, objevuje se i v severoafrickém pohoří Atlas, v Malé Asii a na Sibiři.

Stupeň ohrožení: A, Š3, C2t

Výskyt: Roste na vlhkých loukách, rašeliništích, vlhkých skalách, u břehů potoků, na prameništích, na půdách mokrých, zásaditých i kyselých, v nížinách je vzácná. Kvete od července do září.

Pedicularis exaltata Bunge

VŠIVEC STATNÝ

Čeled:

Orobanchaceae Vent. – zárazovité;
Scrophulariaceae Juss. – krtičníkovité

Rozšíření: Je rozšířen ve východní Evropě s centrem výskytu v Rumunsku. U nás roste na jediné lokalitě na Moravě v Bílých Karpatech (NPR Porážky), kde dosahuje nejzápadnějšího výskytu v rámci celkového rozšíření.

Stupeň ohrožení: A, Š1, C1r

Výskyt: Vyhledává vlhčí louky s těžšími, na živiny bohatými půdami a s vyšší hladinou spodní vody. Kvete od června do července.

Peucedanum carvifolia Vill.

SMLDNÍK KMÍNOLISTÝ

Čeleď:

Apiaceae Lind. – miříkovité

Rozšíření: Jižní, střední a východní Evropa. V České republice se vyskytuje pouze na jediné lokalitě na jihovýchodní Moravě při severním okraji lesa Lipiny u obce Nivnice.

Stupeň ohrožení: A, Š1, C1r

Výskyt: Roste na loukách a pastvinách při okrajích lesa, ve společenstvech širokolistých suchých trávníků svazu Bromion erecti, v teplomilných lemových společenstvech svazu Geranion sanguinei a také na okrajích křovin svazu Prunion spinosae na stanovištích výslunných i polostinných.

Vyhledává půdy těžší, bohaté na živiny, u nás v kolinním stupni v nadmořské výšce cca 310–350 m.

Plantago maritima subsp. ciliata Printz

JITROCEL PŘÍMOŘSKÝ BRVITÝ

Čeleď:

Plantaginaceae Juss. – jitrocelovité

Rozšíření: Poddruh jitrocele přímořského (*Plantago maritima*), který se vyskytuje v oblasti od střední Evropy přes Ukrajinu, Kavkaz, Malou Asii, Írán až na Sibiř a do Mongolska. U nás jen v severozápadních Čechách a na jižní Moravě.

Stupeň ohrožení: A, Š1, C1t

Výskyt: Roste na slaných až poloslaných loukách, na jaře na mokřích, v létě vysychavých půdách.

Platanthera bifolia (L.) Rich.

VEMENÍK DVOULISTÝ

Čeľad:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: Evropa. Jeden z našich nejběžnějších vstavačovitých, vyskytuje se v poddruhu *Platanthera bifolia* subsp. *latiflora*, nominální poddruh se objevuje v západní Evropě.

Stupeň ohrožení: A, Š3, C3

Výskyt: Roste ve světlých lesích a v křovinách, také na otevřených loukách, na půdách suchých až vlhkých. Kvete od května do července.

Platanthera chlorantha (Custer) Rchb.

VEMENÍK ZELENÁVÝ

Čeled:

Orchidaceae Juss. – vstavačovitě

Rozšíření: Evropa, na severu zasahuje až do jižní Skandinávie, na východě přes Malou Asii po Kavkaz. U nás roste roztroušeně, místy však chybí.

Stupeň ohrožení: A, §3, C3

Výskyt: Orchidej našich listnatých lesů a lesních lemů, vyskytuje se v pásmu od nížin až po subalpínský stupeň, v mnoha oblastech však zcela schází.

Polygala major Jacq.

VÍTOD VĚTŠÍ

Čeľad:

Polygalaceae R. Br. – vítodovité

Rozšíření: V Evropě roste na jihu a jihovýchodě, v České republice jen v teplejších územích jižní Moravy, zasahuje i do lesních Bílých Karpat a podhůří Vysočiny.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Roste na výslunných svazích v druhově bohatých xerothermních trávnících, v lemech, zpravidla na vysychavých, na živiny bohatých hlubších půdách s alkalickou reakcí.

Potentilla alba L.

MOCHNA BÍLÁ

Čeled:

Rosaceae Juss. – růžovité

Rozšíření: Střední a východní Evropa, na jih zasahuje až po Bulharsko, na východ po Volhu, u nás v teplejších oblastech, mnohde chybí.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Roste v dubových a dubohabrových hájích a borech, na výslunných stráních, stepních loukách a mezích. Těžiště výskytu je v pásmu od nížin do pahorkatin. Kvete od dubna do května.

Potentilla micrantha Ramond ex DC.

MOCHNA MALOKVĚTÁ

Čeleď:

Rosaceae Juss. – růžovité

Rozšíření: Druh s evropským těžištěm výskytu, jeho areál se rozprostírá v jižní a střední Evropě. V České republice se vyskytuje jen v Bílých Karpatech.

Stupeň ohrožení: A, Š1, C2r

Výskyt: Roste v polostínu, v křovinách, na lesních okrajích u cest, v nížinách až pahorkatinách. Vyžaduje suché, často vápenaté a výživné, kamenité i hlinité půdy. Kvete od března do dubna.

Potentilla recta L.

MOCHNA PŘÍMÁ

Čeľad:

Rosaceae Juss. – růžovité

Rozšíření: Téměř celá Evropa, chybí pouze na severu. U nás se vyskytuje ostrůvkovitě, na lokalitách v Čechách roztroušeně, na střední a jižní Moravě častá.

Stupeň ohrožení: C, C4a

Výskyt: Roste zejména na slunných a sušších stanovištích – na kamenitých stráních, stepních svazích, okrajích cest a stanovištích ovlivněných lidmi. Kvete od června do srpna.

Potentilla sterilis (L.) Garcke

MOCHNA JAHODOVITÁ

Čeľad:

Rosaceae Juss. – růžovité

Rozšíření: Roste převážně v západní části Evropy. V České republice je velmi vzácná, v současnosti roste na Prostějovsku u Slatinic, v Moravském krasu, u Valtic a v Chříbech.

Stupeň ohrožení: A, §1, C1r

Výskyt: Provází světlé dubové nebo dubohabrové lesy, lesní okraje, paseky, ale i otevřená travnatá místa, převážně na nevápných podkladech. Od hladiny moře až do nadmořské výšky 1 200 m.

Primula elatior (L.) Hill

PRVOSENKA VYŠŠÍ

Čeľad:

Primulaceae Vent. – prvosenkovitě

Rozšíření: Západní, střední a jižní Evropa, Ural, střední a jihozápadní Asie. U nás v teplých oblastech Čech vzácně, častěji v panonské části Moravy. V některých oblastech však chybí.

Stupeň ohrožení: C, C4b

Výskyt: Roste na vlhčích loukách, v dubohabřinách a v suťových lesích, v nížinách vzácně, častěji v pásmu od pahorkatin do hor. Kvete od března do dubna.

Primula veris L.

PRVOSENKA JARNÍ

Čeleď:

Primulaceae Vent. – prvosenkovitě

Rozšíření: Evropský druh, který se vyskytuje téměř na celém kontinentu, kromě nejsevernějších a nejjižnějších oblastí, také v Malé Asii a na Kavkaze. U nás je poměrně hojná.

Stupeň ohrožení: C, C4a

Výskyt: Roste v dubohabřinách, šípákových doubravách, v květnatých bučinách a suťových lesích, často i v jejich lemech. Kvete od dubna do května.

Prunella grandiflora (L.) Scholler

ČERNOHLÁVEK VELKOKVĚTÝ

Čeleď:

Lamiaceae Martinov – hluchavkovité

Rozšíření: Kontinentální druh s těžištěm výskytu ve střední a východní Evropě. V České republice ve většině teplých oblastí severozápadních a středních Čech, střední a jižní Moravy, chybí v jihomoravských úvalech. Do středních poloh proniká velmi roztroušeně, do hor zcela výjimečně.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Roste na výslunných travnatých stráních, sušších loukách, ve světlých dubových lesích; na vysychavých až čerstvě vlhkých půdách, téměř výhradně vápnitých nebo bazických podkladech.

Prunella laciniata L.

ČERNOHLÁVEK DŘÍPENÝ

Čeľad:

Lamiaceae Martinov – hluchavkovité

Rozšíření: Rozšíření sahá od severozápadní Afriky přes jižní, západní a střední Evropu až po jih Ukrajiny, severozápad Malé Asie a Kavkaz. U nás roste hojně v teplých oblastech severozápadních a středních Čech a střední a jižní Moravy.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Roste na výslunných stráních, mezích, v křovinách, při okrajích lesů a ve světých lesích. Vyhledává spíše vápnité půdy.

Prunus fruticosa Pallas

TŘEŠEŇ KŘOVITÁ

Čeľad:

Rosaceae Juss. – růžovité

Rozšíření: Eurasijský druh rozšířený od střední Evropy a severní části Balkánského poloostrova po Střední Asii. V České republice roste především ve středních Čechách a na jižní Moravě.

Stupeň ohrožení: C, C2t

Výskyt: Roste na výslunných kamenitých stráních, skalách, lesních lemech a u polních cest. Kvete v květnu.

Pulicaria dysenterica (L.) Bernh.

BLEŠNÍK ÚPLAVIČNÝ

Čeleď:

Asteraceae Bercht. et J. Presl –
hvězdnicovité

Rozšíření: Západní, střední a jižní Evropa, jihozápadní Asie. U nás roztroušeně jen na jižní Moravě.

Stupeň ohrožení: C, C1b

Výskyt: Roste na vlhkých loukách, v příkopech, lužních lesích, často na mírně zasolených půdách.

Pulmonaria angustifolia L.

PLICNÍK ÚZKOLISTÝ

Čeľad:

Boraginaceae Juss. – brutnákovité

Rozšíření: Je to druh zejména střední a východní Evropy. V Čechách není častý, jen v teplejších oblastech středních Čech. Na Moravě roste v Bílých Karpatech a na Brněnsku.

Stupeň ohrožení: C, C2b

Výskyt: Na živinami bohatých půdách, polostinných místech především v křovinatých stráních, na okrajích listnatých lesů, nejčastěji v prosvětlených doubravách. Kvete od dubna do května.

Pulsatilla grandis **Wenderoth**

KONIKLEC VELKOKVĚTÝ

Čeleď:

Ranunculaceae Juss. – pryskyřníkovité

Rozšíření: Střední a jihovýchodní Evropa, u nás pouze na Moravě, těžiště výskytu se nachází v panonské části jižní Moravy, byl vysazen v Českém krasu.

Stupeň ohrožení: A, Š2, C2b

Výskyt: Dobře známý symbol jara teplých oblastí Moravy. Roste na slunných a především vápencových skalních i travnatých stepích, často v bohatých porostech. Kvete od března do května.

Pyrola rotundifolia L.

HRUŠTIČKA OKROUHLOLISTÁ

Čeľad:

Ericaceae Juss. – vřesovcovité;

Pyrolaceae Dum. – hruštičkovité

Rozšíření: Jako po celé Evropě i u nás v celém území velice nerovnoměrně. V teplých oblastech vzácně, velmi mezerovitě ve středních polohách, v horách roztroušeně.

Stupeň ohrožení: C, C2t

Výskyt: Vyskytuje se ve stinných lesích, obvykle se zapojeným mechovým patrem, často v lemech mezofilních listnatých lesů, někdy i jako pionýrský druh opuštěných lomů a okrajů cest.

Ranunculus arvensis L.

PRYSKYŘNÍK ROLNÍ

Čeled:

Ranunculaceae Juss. – pryskyřníkovité

Rozšíření: Evropa mimo severní Skandinávii, jihozápadní Asie po Indii, severní Afrika. U nás ustupující druh, vyskytující se převážně v teplejších oblastech, max. do 700 m n.m.

Stupeň ohrožení: C, C2t

Výskyt: Plevel v obilninách, polní cesty, ruderalní stanoviště, velmi zřídka.

Ranunculus lingua L.

PRYSKYŘNÍK VELKÝ

Čeľad:

Ranunculaceae Juss. – pryskyřníkovité

Rozšíření: Téměř celá Evropa. V České republice se vyskytuje vzácně ve středních, jižních a východních Čechách, na Moravě jen v Hornomoravském a Zábřežsko-uničovském úvalu.

Stupeň ohrožení: A, Š2, C1t

Výskyt: Roste na okrajích stojatých a pomalu tekoucích vod, v mělkých tůních, slepých ramenech a bažinách. Je ohrožen změnami a destrukcí vhodných biotopů.

Rapistrum perenne (L.) All.

ŘEPOVNÍK VYTRVALÝ

Čeleď:

Brassicaceae Burnett – brukvovité

Rozšíření: Roste v jihovýchodní Evropě, na sever do jihovýchodní části střední Evropy. U nás roste v teplých oblastech především na přirozených stanovištích, v Českém středohoří, v okolí Prahy, v dolním Podyjí, v dolním Pojihu, v okolí Brna, v jihomoravských pahorkatinách.

Stupeň ohrožení: C, C2t

Výskyt: Roste na suchých, výslunných travnatých stráních, na okrajích polí, vinic a cest, na půdách vápnatých. Za příhodných podmínek se šíří jako stepní běžec. Kvete od června do srpna.

Rosa gallica L.

RŮŽE GALSKÁ

Čeľad:

Rosaceae Juss. – růžovité

Rozšíření: Střední a jižní část Evropy. U nás spíše roztroušeně – v níže položených a teplejších oblastech, v některých územích zcela chybí a na dalších rychle ubývá.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Vyhledává suchá a slunná místa (meze, stráně i skalnaté, náspy, pastviny apod.). Kvete od června do první půlky července.

Salix rosmarinifolia L.

VRBA ROZMARÝNOLISTÁ

Čeľad:

Salicaceae Mirbel – vrbovité

Rozšíření: Euroasijský druh s rozsáhlým areálem. V České republice se vyskytuje roztroušeně na vhodných lokalitách, hojnější např. v Třeboňské a Českobudějovické pánvi.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Vyskytuje se na slatinných rašeliništích, na loukách zv. Molinion, na písčínách (častější v mezidunových sníženinách) a vlhkých pastvinách. Je tolerantní vůči kolísání hladiny podzemní vody, od nížin po podhůří. Kvete od dubna do května.

Scabiosa canescens Waldst. et Kit.

HLAVÁČ ŠEDAVÝ

Čeleď:

Caprifoliaceae Juss. – zimolezovité;

Dipsacaceae Juss. – štětkovité

Rozšíření: Především středoevropský druh s ostrůvkovitým areálem výskytu. V České republice je v termofytiku, ve středních a východních Čechách a na jižní a střední Moravě.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Vyhledává xerothermní travinné porosty na křovinatých stráních, skalách, méně často i v lesích. Preferuje suché minerální půdy na vápnitém či bazickém podkladu.

Scilla bifolia L.

LADOŇKA DVOULISTÁ

Čeľad:

Asparagaceae Juss. – chřestovité;
Hyacinthaceae Batsch – hyacintovité

Rozšíření: Druh střední a jižní Evropy, také jihozápadní Asie. Na našem území se rozlišuje několik poddruhů.

Stupeň ohrožení: A, §2, C2b

Výskyt: Nominátní poddruh u nás roste v údolích potoků a středních toků řek, v mezofilních až vlhčích listnatých lesích a křovinách, často také na přilehlých vlhkých loukách.

Scilla kladnii Schur

LADOŇKA KARPATSKÁ

Čeled:

Asparagaceae Juss. – chřestovité;

Hyacinthaceae Batsch – hyacintovité

Rozšíření: Střední a jihovýchodní Evropa, u nás pouze na Moravě v Pobečví a ve středním Pomoraví.

Stupeň ohrožení: A, §2, C2b

Výskyt: Roste ve vlhčích listnatých lesích a křovinách, vyhledává humózní stanoviště, objevuje se od nížin do podhůří.

Scilla vindobonensis Speta

LADOŇKA VÍDEŇSKÁ

Čeľad:

Asparagaceae Juss. – chřestovité;
Hyacinthaceae Batsch – hyacintovité

Rozšíření: Panonský druh vázaný na lužní lesy aluvia Dunaje a jeho přítoků s přesahem do přilehlých území. U nás roztroušeně až vzácně, v Bílých Karpatech podél středního toku Veličky.

Stupeň ohrožení: A, S2, C3

Výskyt: Teplomilný druh, roste v lužních lesích, v nivách řek a potoků, přesahuje i do vlhkých habřin a dubohabřin, objevuje se v pásnu od nížin do pahorkatin.

Scorzonera purpurea L.

HADÍ MORD NACHOVÝ

Čeľad:

Asteraceae Bercht. et J. Presl –
hvězdnicovité

Rozšíření: Střední a jihovýchodní Evropa, evropské Rusko, západní Sibiř, u nás vzácně v severních a středních Čechách, roztroušeně na jižní a jihovýchodní Moravě.

Stupeň ohrožení: A, Š3, C2b

Výskyt: Roste na travnatých stepích a v písčitých borech, častěji na bazickém podkladu, v pásmu od nížin po pahorkatiny. Kvete od května do června.

Scrophularia vernalis L.

KRTIČNÍK JARNÍ

Čeľad:

Scrophulariaceae Juss. – krtičníkovité

Rozšíření: V jižní a ostrůvkovitě i ve střední Evropě a v Karpatech. V České republice se vyskytuje jen na Moravě na několika místech v okolí Brna a v Hostýnských vrších.

Stupeň ohrožení: A, Š1, C2r

Výskyt: Roste na vlhčích a stinnějších místech v listnatých i smíšených lesích a jejich lemech od pahorkatin do podhorského stupně, na hlinitých až kamenitých půdách, druhotně na kamenných podezdívkách a mostech. Kvete od dubna do června.

Senecio sarracenicus L.

STARČEK POŘÍČNÍ

Čeľad:

Asteraceae Bercht. et J. Presl –
hvězdnicovité

Rozšíření: Druh s eurasijským areálem, rozšířený. V České republice v Polabí, Povolaví, Pojizeří, dolním Podyjí, Hornomoravském úvalu, středním Pobečví aj.

Stupeň ohrožení: A, §2, C2b

Výskyt: Je světlomilný, roste v bylinných lemech nížinných řek, v přirozených i antropicky ovlivňovaných lemových společenstvech zaplavovaného pobřeží řek a potoků. Nitrofilní druh, vyhledává vlhké, občas zaplavované půdy, písčité i hlinité. Kvete od začátku srpna do října.

Senecio umbrosus Waldst. et Kit.

STARČEK STINNÝ

Čeleď:

Asteraceae Bercht. et J. Presl –
hvězdnicovité

Rozšíření: Je rozšířen v jižní části střední Evropy. U nás vzácně jen na jihovýchodní Moravě (Bílé Karpaty).

Stupeň ohrožení: C, C2r

Výskyt: Vyskytuje se na výslunných loukách a v lesních lemech v pásmu pahorkatin, častěji na vápenci. Kvete od července do září.

Serratula tinctoria L.

SRPICE BARVÍŘSKÁ

Čeled:

Asteraceae Bercht. et J. Presl –
hvězdnicovité

Rozšíření: Evropa, od Velké Británie po jihozápadní Sibiř, jižní hranice dosahuje severu Pyrenejského poloostrova, severní Itálie a severu Balkánského poloostrova, na sever zasahuje do jižní Skandinávie a východního Pobaltí.

Stupeň ohrožení: C, C4a

Výskyt: Střídavě vlhké louky, nehnojené pastviny, teplomilné doubravy, lesní paseky a světliny, roztroušeně, ustupuje. Kvete od července do září.

Sideritis montana L.

HOJNÍK CHLUMNÍ

Čeľad:

Lamiaceae Martinov – hluchavkovité

Rozšíření: Vyskytuje se od jihovýchodní Francie přes severní Itálii, Balkán, do Íránu a Afghánistánu. U nás roste velmi vzácně na jižní Moravě, zřídka je zavlékán i do Čech.

Stupeň ohrožení: C, C1t

Výskyt: Roste na suchých slunných stráních, travinných stepích, úhorech a mezích.

Je vápnomilný a daří se mu na suchých půdách bohatých na živiny. Kvete od června do září.

Silene gallica L.

SILENKA FRANCOUZSKÁ

Čeleď:

Caryophyllaceae Juss. – hvozdíkovité

Rozšíření: Těžiště výskytu tohoto druhu je v jižní Evropě. V České republice se vyskytovala řídce a roztroušeně. Dnes je udávána ze severní Moravy a velmi vzácně v Bílých Karpatech.

Stupeň ohrožení: B, C1t

Výskyt: Vyskytuje se jako polní plevel v obilí a lnu, na úhorech a u polních cest v nížinách a pahorkatinách. Vyžaduje suché, neutrální, hlinité nebo písčité, nevápenaté půdy. Kvete od června do července.

Spiranthes spiralis (L.) Chevall.

ŠVIHLÍK KRUTIKLAS

Čeľad:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: Západní, jižní a střední Evropa, na východě zasahuje až na Ukrajinu a Kavkaz. V České republice byl vždy vzácný, v současnosti jsou však potvrzeny již pouze tři lokality (NPP Pastviště u Finů, NPP Švařec, Vlčková v Hostýnských vrších).

Stupeň ohrožení: A, §1, C1t

Výskyt: Roste na výslunných pastvinách a obhospodařovaných loukách, většinou na kyselých půdách, nevyhýbá se však ani vápenci, v pásmu od nížin do podhůří. Kvete od konce srpna do října.

Stachys annua (L.) L.

ČISTEC ROČNÍ

Čeľad:

Lamiaceae Martinov – hluchavkovité

Rozšíření: Severní hranice rozšíření sahá od Francie přes Německo a Ukrajinu až k Uralu. Na jihu se vyskytuje po Malou Asii až po Kaspické moře. U nás vzácně na jižní Moravě.

Stupeň ohrožení: C, C2t

Výskyt: Roste na polích, rumišťích, okrajích cest a vinicích, na půdách neutrálních až zásaditých, spíše vápnitých. Kvete od června do září.

Staphylea pinnata L.

KLOKOČ ZPEŘENÝ

Čeleď:

Staphyleaceae (DC.) Lindl. – klokočovitě

Rozšíření: Střední a jihovýchodní Evropa, Malá Asie. U nás je původní pravděpodobně pouze v teplých oblastech Moravy, výskyt na ostatních lokalitách je zřejmě druhotný.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Roste hlavně na zastíněných místech, často severně orientovaných. Občas se vyskytuje i v teplomilných doubravách a puklinách skal, v pásmu od nížin do pahorkatin.

***Stellaria palustris* Ehrh. ex Retz.**

PTAČINEC BAHENNÍ

Čeleď:

Caryophyllaceae Juss. – hvozdíkovité

Rozšíření: Eurasijský druh. V Evropě v mírném a submeridionálním pásmu. U nás hojněji v nížinách Polabí a moravských úvalů, v některých rybníčních oblastech.

Stupeň ohrožení: C, C2b

Výskyt: Slatinné louky a slatiniště, rákosiny a mokřiny s převahou vysokých ostřic, na okrajích eutrofních vod.

Stipa pennata L.

KAVYL IVANŮV

Čeleď:

Poaceae Barnhart – lipnicovité

Rozšíření: Areál druhu se rozkládá ve střední, jihovýchodní a východní Evropě, na jižní Sibiři a ve Střední Asii. U nás se vyskytuje roztroušeně v teplejších oblastech.

Stupeň ohrožení: A, §3, C3

Výskyt: Roste na suchých výslunných stráních a ve stepích, v pásmu od nížin do pahorkatin. Kvete od května do června.

Stipa tirsia Stev.

KAVYL TENKOLISTÝ

Čeľad:

Poaceae Barnhart – lipnicovité

Rozšíření: Areál druhu je od jihozápadní Evropy po západní Asii. V České republice se vyskytuje v okolí Prahy, Českém středohoří a na jižní a východní Moravě.

Stupeň ohrožení: A, §2, C2b

Výskyt: Roste v nížinách a pahorkatinách na suchých kamenitých a výslunných stráních, lesostepích a okrajích lesa. Kvete v květnu až červnu.

Tephroseris longifolia subsp. moravica Holub

STARČEK DLOUHOLISTÝ MORAVSKÝ

Čeľad:

Asteraceae Bercht. et J. Presl –
hvězdnicovité

Rozšíření: Západokarpatský endemit s malým areálem. Vyskytuje se v Bílých Karpatech v České republice v okolí obcí Nedašov, Bylnice, Brumov, Sidonie, Sv. Štěpán.

Stupeň ohrožení: A, §1, C1t

Výskyt: Ekotonová společenstva na okrajích lesů, zarůstající stráně, sušší až mezofilní louky (společenstva z okruhu svazů Bromion erecti, Arrhenatherion).

Teucrium scordium L.

OŽANKA ČPAVÁ

Čeleď:

Lamiaceae Martinov – hluchavkovité

Rozšíření: Roste v Evropě a Asii. U nás roste především v Polabí a v úvalech střední a jižní Moravy, odkud vzácně proniká do přilehlých oblastí.

Stupeň ohrožení: C, C2b

Výskyt: Roste na březích rybníků a řek, na bažinatých loukách, v lemech lužních lesů, v příkopech, často na půdách mírně zasolených. Kvete od července do srpna.

Thalictrum lucidum L.

ŽLUŤUCHA LESKLÁ

Čeleď:

Ranunculaceae Juss. – pryskyřníkovité

Rozšíření: Je rozšířen v jihovýchodní polovině Evropy a v Malé Asii.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Roste na vlhkých až mokřích loukách, v lužních lesích nebo v pobřežních křovinách. Doba květu: květen až srpen.

Thymelaea passerina (L.) Coss. et Germ.

VRABEČNICE ROČNÍ

Čeleď:

Thymelaeaceae Juss. – vrabečnicovité

Rozšíření: Vyskytuje se v jižní a střední Evropě, v severní Africe a v západní části Asie. Zavlečen byl i do Severní Ameriky.

Stupeň ohrožení: C, C2t

Výskyt: Roste na výslunných svazích se suchomilnou vegetací, úhorech, rumišťích, okrajích polí a na vinicích nebo na pastvinách. Kvete od července do srpna.

Trapa natans L.

KOTVICE PLOVOUCÍ

Čeled:

Lythraceae Jaume St.-Hil. – kyprejovité;
Trapaceae Dumort. – kotvicovité

Rozšíření: Západní, střední a jihovýchodní Evropa. U nás roste velice vzácně v jižních a východních Čechách, na jižní a střední Moravě a na oderském pomezí Moravy a Slezska.

Stupeň ohrožení: A, Š1, C1b

Výskyt: Roste ve stojatých nebo mírně tekoucích vodách, v létě silně ohříváných s množstvím živin. Druh je značně světlomilný, snáší kolísání hladiny.

Traunsteinera globosa (L.) Rchb.

HLAVINKA HORSKÁ

Čeleď:

Orchidaceae Juss. – vstavačovité

Rozšíření: Hory jižní a střední Evropy. Horský zástupce našich vstavačovitých. V České republice je v Karpatech, vzácně v Jeseníku, Orlických a Krušných horách a v Českém středohoří.

Stupeň ohrožení: A, §2, C2b

Výskyt: Vyhledává sušší a slunná stanoviště, louky a pastviny, v nadmořských výškách zhruba od 500 až do 2 700 m. Kvete od června do července.

Trifolium fragiferum L.

JETEL JAHODNATÝ

Čeled:

Fabaceae Lindl. – bobovité

Rozšíření: Převážně evropský druh, u nás roste roztroušeně v teplých oblastech severních Čech, na jižní a východní Moravě.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Roste na vlhkých a podmáčených pastvinách, na okrajích cest a na nábších, řidčeji též na okrajích rákosin a vodních ploch, nejčastěji na zasolených či alkalických půdách. Vyhledává místa s nezapojenou vegetací. Kvete od června do září.

Trifolium rubens L.

JETEL ČERVENAVÝ

Čeľad:

Fabaceae Lindl. – bobovité

Rozšíření: Celkové rozšíření zasahuje od Španělska po Ukrajinu. U nás tento druh roste spíše vzácně, a to pouze v termofytiku a mezofytiku (např. Roudnicko, Český kras, Český ráj, Moravský kras, Haná, Bílé Karpaty).

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Roste na výslunných stráních a mezích, v lesních lemech, na světlinách doubrav, převážně v pásmu pahorkatin. Výjimečně se pěstuje i pro okrasu. Kvete od června do července.

Typha laxmannii Lepech.

OROBINEC SÍTINOVITÝ

Čeleď:

Typhaceae Juss. – orobincovité

Rozšíření: Eurasijský druh, je původní pravděpodobně jen ve východní Evropě. V České republice byl objeven v 70. letech 20. století.

Stupeň ohrožení: C

Výskyt: Roste na březích stojatých i pomalu tekoucích vod, kolem řek a potoků, v litorálech tůní a rybníků, na mokřinách a ve vlhkých příkopech, především na stanovištích s ranými stádii sukcese.

Vaccaria hispanica (Mill.) Rauschert

KRAVINEC ŠPANĚLSKÝ

Čeleď:

Caryophyllaceae Juss. – hvozdíkovité

Rozšíření: Druh původní v Mediteránu a Makronésii. V České a Slovenské republice byl v minulosti relativně hojný, dnes patří v České republice mezi neznámé druhy.

Stupeň ohrožení: A2

Výskyt: Plevelný druh v obilninách. Roste na polích, úhorech, okrajích cest a ve vinných sadech.

Verbascum blattaria L.

DIVIZNA ŠVÁBOVITÁ

Čeľad:

Scrophulariaceae Juss. – krtičníkovité

Rozšíření: Jižní a střední Evropa, západní Sibiř, Střední Asie. V České republice hlavně v teplejších oblastech v nížinách větších řek, jako jsou Labe, Morava a Dyje.

Stupeň ohrožení: C, C2b

Výskyt: Roste na okrajích cest, na rumišťích, na železničních náspech. Vyhovuje mu vlhčí substrát, roste i na sušších místech v teplejších oblastech nižších poloh. Kvete v červnu až srpnu.

Verbascum phoeniceum L.

DIVIZNA BRUNÁTNÁ

Čeľad:

Scrophulariaceae Juss. – krtičníkovité

Rozšíření: Střední, jižní a východní Evropa, západní Asie, u nás se objevuje v teplých nížinách i pahorkatinách, především ve středních Čechách, v Polabí a na jižní Moravě.

Stupeň ohrožení: A, Š3, C3

Výskyt: Roste na travnatých a skalnatých stanovištích, na výhřevných svazích a písčínách v teplejších oblastech, od nížin po pahorkatiny. Kvete od května do června.

Veronica maritima L.

ROZRAZIL DLOUHOLISTÝ

Čeľad:

Plantaginaceae Juss. – jitrocelovité

Rozšíření: Areál se táhne od střední Evropy až do západní Asie, u nás roste především v teplejších oblastech, a to hlavně podél větších řek.

Stupeň ohrožení: C, C3

Výskyt: Roste na vlhkých a zjara zaplavovaných loukách, v okolí vodních toků, v mokřích příkopech, v lemech rákosin, v pásnu od nížiny až do hor.

Kvete od června do října.

Veronica orchidea Crantz

ROZRAZIL VSTAVAČOVITÝ

Čeľad:

Plantaginaceae Juss. – jitrocelovité

Rozšíření: Jihovýchodoevropský element, osídlující pahorkatiny na obvodu Karpat. Na Moravě roste v Bílých Karpatech a Zlínských vrších, jinde na Moravě vzácný.

Stupeň ohrožení: C, C2b

Výskyt: Roste na výhřevných, vysychavých, vápenitých půdách, na slunci i v polostínu, na lesostepích, na okrajích křovin a dubin, nejčastěji v pahorkatinách. Kvete od června do září.

Veronica prostrata L.

ROZRAZIL ROZPROSTŘENÝ

Čeleď:

Plantaginaceae Juss. – jitrocelovité

Rozšíření: Střední, východní a jihovýchodní Evropa, Kavkaz, západní Sibiř. Vyskytuje se od nížin až po podhorské oblasti. U nás roste hlavně na jižní Moravě a v Českém středohoří.

Stupeň ohrožení: C, C4a

Výskyt: Roste na výslunných, světlých místech, převážně na vápenci. Vyhledává suché trávníky, skalnaté stráně a pastviny. Kvete od dubna do června.

Veronica spicata L.

ROZRAZIL KLASNATÝ

Čeľad:

Plantaginaceae Juss. – jitrocelovité

Rozšíření: Eurasijský druh, rozšířený od severovýchodního Španělska po Balkán až jižní Sibiř. U nás se vyskytuje nominální subsp. *spicatum*. Především jej najdeme v Českém středohoří, hojnější je v západní části panonské oblasti jižní Moravy.

Stupeň ohrožení: C, C4a

Výskyt: Roste na výslunných stepních loukách a stráních, na skalnatých svazích, na okrajích doubrav a borů, a to v pásmu od nížin po pahorkatiny.

Kvete od června do září.

Viburnum lantana L.

KALINA TUŠALAJ

Čeľad:

Adoxaceae Trautv. – pižmovkovité

Rozšíření: Jižní část Evropy. U nás je původní v oblasti termofytika a dolního mezofytika, jen na jižní Moravě a v severozápadních Čechách.

Stupeň ohrožení: C, C4a

Výskyt: Roste roztroušeně na křovinatých stráních, v lesostepi a lesních lemech, na podkladu neutrálním až slabě zásaditém, nejčastěji v pásnu pahorkatin. Kvete od dubna do května.

Viola alba Besser subsp. alba

VIOLKA BÍLÁ PRAVÁ

Čeled':

Violaceae Batsch – violkovité

Rozšíření: Jihovýchodní a střední Evropa. V České republice roste velmi zřídka v Hus-topečské pahorkatině, v Bílých Karpatech a Chříbech.

Stupeň ohrožení: A, S1, C1r

Výskyt: Vyskytuje se ve světlých, hlavně du-bových lesích, v křovinách a lesních okrajích v nížinách až pahorkatinách. Vyžaduje na jaře vlhké, výhřevné, výživné, zásadité až neutrální, humózní, písčito-hlinité půdy. Kvete od března do dubna.

Viola stagnina Kit. ex Schult.

VIOLKA SLATINNÁ

Čeleď:

Violaceae Batsch – violkovité

Rozšíření: Vyskytuje se v Evropě, na jihu chybí, na severu zasahuje do střední Skandinávie, na východě do evropské části Ruska a dále roste na střední Sibiři. U nás roste spíše vzácně, v kotlinách a úvalech a v rybníčních pánvích.

Stupeň ohrožení: A, Š2, C2t

Výskyt: Roste na slatinách, lužních loukách, na světlinách a okrajích lužních úvalových lesů.

Červený seznam cévnatých rostlin České republiky (stav v roce 2012)

Červené seznamy, které klasifikují ohrožení organismů, nemohou být z principu neměnné. V zásadě musí odrážet dvě skutečnosti, obě velmi dynamické. Tou první je poznání – badatelé profesionální i amatérští dostávají nepřetržitou šanci něco nalézat nebo naopak nenalézat; a plně toho využívají. Ale i druhá strana se činí – organismy se musí permanentně vyrovnávat s lidskými vlivy na prostředí, které obývají, a mají k tomu dvě možné páky. Buď se přizpůsobí, a tím dostanou novou šanci zvýšit svou konkurenceschopnost a mohou tedy obsazovat nové změněné podmínky, nebo jim změněné podmínky nevyhovují, takže slábnou, ustupují, mizí a hynou. Ukazuje se, že přibližně desetiletá lhůta je ideálním intervalem k tomu, aby se červené seznamy inovovaly. Na rozdíl od úředních vyhlášek, které s sebou nesou – alespoň teoretickou – právní vymahatelnost, nepodléhají nutnosti byrokratického schvalování, jsou to odborné, profesní dokumenty.

Červené seznamy vyšších rostlin v České republice již tradičně vznikají na platformě České botanické společnosti. Ten první, který spatřil světlo světa v roce 1979 a jehož editoři byli J. Holub, F. Procházka a J. Čeřovský, vznikl na popud usnesení pracovní konference ČBS, konané v roce 1977. Pokus o druhou verzi, která měla reflektovat poznání z 80. let 20. století, nebyl dotažen do konce a zůstal v podobě nedokončeného rukopisu, uloženého v archivu ČBS. Plnohodnotnou druhou verzi připravil F. Procházka po smrti J. Holuba. Kuriózně vyšla dvakrát. Poprvé v roce 2000 v anglické verzi v časopise *Preslia* (Holub et Procházka 2000; s neobvyklou „holubovskou“ nomenklaturou), podruhé v české (a co se týká použitých jmen, v podobě uživatelsky podstatně přitulnější) verzi o rok později v časopise *Příroda*, pro niž ji redakčně připravil F. Procházka. Obě verze by se teoreticky neměly lišit po věcné stránce, nepatrné rozdíly mezi nimi přece jen jsou.

Desítky let po roce 2000 bylo naplněno mimořádnými aktivitami botaniků v terénu i v pracovnách. Do terénu vyrazily celé šiky badatelů, aby vymapovaly biotopy, jak požadovala soustava NATURA 2000, nezbytná k implementaci směrnic EU do národního zákonodárství. To byla vynikající příležitost systematicky pročesat krajinu celého státu: jednou z povinností mapovatelů bylo zaznamenávat výskyt chráněných a ohrožených druhů. Na základě tohoto průzkumu vznikla v Agentuře ochrany přírody a krajiny ohromná databáze (NDOP, čili Nálezová databáze ochrany přírody), která do současnosti obsahuje téměř 7 500 000 floristických údajů. V terénu byly ověřeny četné zapomenuté lokality a nalezeny i některé ztracené druhy, pohled na ohrožení mnoha taxonů se značně zpřesnil.

Kromě toho vznikly další rozsáhlé databáze, shrnující též velké balíky dat – druhou velkou botanickou databází je FLORABASE, která sdružuje databázi snímků rostlinných společenstev a floristickou databázi, spravovanou Botanickým ústavem AV ČR. I v této databázi je nyní řádově sedmiciferně údajů.

Inovovaný červený seznam je navázán na nový check-list české flóry (Danihelka et al. 2012). Nová verze červeného seznamu zohledňuje především nové poznatky o výskytu cévnatých rostlin a jeho dynamice. Z klasifikace byly zcela vyloučeny druhy klasifikované jako neofyty, tedy druhy, které byly do našeho prostoru zavlečeny po roce 1500. V klasifikaci ohrožení zůstal v zásadě konzervativní a přidržuje se kategorií zavedených již první verzí (A1–A3, C1–C4). Pro druhy kriticky a silně ohrožené, tedy v kategoriích C1 a C2, je však důsledně uveden důvod takové klasifikace. Může to být vzácnost, nebo trend (tedy mizení), a pak rovněž důvod smíšený, tedy vzácnost spojená s trendem.

Vznikly tedy tyto nové podkategorie:

r – vzácnost

Aby taxon splnil podmínku vzácnosti, jako kriticky ohrožený (C1 se vyskytuje na 1–5 lokalitách, jako silně ohrožený (C2) na 6–20 lokalitách. Populace jsou víceméně stabilní, v posledním období výrazně neustupují, ani v minulosti nedošlo k výraznějšímu úbytku;

t – trend

V kategorii kriticky ohrožených (C1) se předpokládá úbytek alespoň 90 % historických lokalit, v kategorii silně ohrožených úbytek 50–90 %. Do úbytku se u většiny druhů, zejména u taxonů s obtížným šířením, nezapočítávají nové nálezy na lokalitách, které v minulosti nebyly (dostatečně) probádány – lze předpokládat, že takové druhy se tam vyskytovaly i v minulosti;

b – kombinace vzácnosti i trendu

Taxon splňuje pro zařazení podmínku vzácnosti do příslušné kategorie nebo ji velmi lehce překračuje, ale současně na některých lokalitách zanikl nebo se na nich jeho populace výrazně zmenšila. U dlouhověkých dřevin je důvodem pro tuto klasifikaci i při relativně dobré kondici současných populací i slabé zmlazování.

Celkový počet taxonů, které současný červený seznam hodnotí, je 1720. Z nich je 74 vymizelých a vyhynulých (A1), 53 neznámých (A2) a 29 nejasných případů vyhynulých a neznámých (A3). Mezi taxony, která jsou na našem území v současnosti známa, je 471 kriticky ohrožených (C1), 357 silně ohrožených (C2), 356 ohrožených (C3) a 380 vyžadujících pozornost (C4). Ke kriticky ohroženým bylo přiřazeno 167 taxonů pro vzácnost, 203 pro ústup a 101 pro kombinaci ústupu a vzácnosti. Ze silně ohrožených taxonů je mezi vzácnými 120, mezi ustupujícími 74 a 163 v kombinaci obou hlavních faktorů. Pro rozhodování, do které skupiny taxon zařadit, měl prioritu ústup, v druhém kroku kombinace a nakonec vzácnost. Mezi druhy vyžadující pozornost je 233 taxonů blízce ohrožených (C4a) a 147 taxonů, u nichž chybějí podrobnější informace.

Pokud srovnáme současnou verzi s verzí předcházející, asi 2/3 klasifikovaných taxonů si zachovalo stejnou kategorii, přibližně u 1/3 došlo ke změně. Některé taxony zcela vypadly, protože se zjistilo, že buď nejsou ohrožené, nebo to jsou neofyty (viz výše), nebo jejich taxonomická hodnota se neprokázala; celkem jde o 168 taxonů, přibližně 10 % celkového počtu. 20 jich bylo přidáno mezi ty, o nichž není v současné době v ČR povědomost, u 130 (7,6 %) se ohrožení zvýšilo, u 141 (8,2 %) se snížilo. Překvapivé je ovšem srovnání náplně kategorií A1–A3. Ve srovnání s první verzí (Holub et al. 1979) bylo v ČR potvrzen výskyt 23 taxonů (to je přibližně 20 % tehdy klasifikovaných vymizelých a neznámých taxonů). Rovněž oproti dosavadním verzím (Holub et al. 2000, Procházka 2001) je patrná změna, která se týká 18 jmen, tehdejší soupisu taxonů zařazených mezi vymizelé či neznámé.

Jak již bylo řečeno, červené seznamy jsou velmi dynamickou záležitostí. Nelze si tedy myslet, že je definitivní, nepřekonatelný. Lze si jen přát, aby nové změny v zařazení směřovaly spíše do nižších kategorií a dále ubývalo i těch druhů, co jsou v současné době zařazeny mezi vyhynulými, vymizelými nebo neznámými. Překvapení nejsou nikdy vyloučena, tak jako tomu bylo v předchozích obdobích.

Autor: Vít Grulich

Použitá literatura a podklady

Mackovčín P., Jatiová M. a kol. (2002)“ Zlínsko. In: Mackovčín P., a Sedláček M. (eds.): Chráněná území ČR, svazek II., Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 376 pp.

Kaplan, Z. et al. (2019): Klíč ke květeně České republiky, Vydání II., Nakladatelství Academia, Praha 2019

<https://botany.cz>

Autoři fotografií – zkratky

Zdeněk Podešva	ZP
Michal Girgel	MG
Petr Batoušek	PB
Magdaléna Šnajdarová	MŠ
Pavel Šnajdara	PŠ
Jakub Šafář	JS
Jana Libigerová	JL
Květoslav Fryšták	KF
Petr Pavelčík	PP
Josef Jančálek	JJ
Petr Tomáš	PT
Tomáš Svačina	TS
Bohumil Jagoš	BJ
Mirek Dvorský	MD

Vysvětlivky

Taxonomické vymezení a nomenklatura taxonů odpovídají publikaci Kaplan, Z. et al. (2019): Klíč ke květeně České republiky.

Stupně ohrožení:

A - Ohrožené taxony Zlínského kraje zastoupené ve vyhlášce č. 395/1992 Sb. a v Červeném seznamu ČR

B - Taxony ve Zlínském kraji nezvěstné nebo vyhynulé

C - Ohrožené taxony Zlínského kraje zastoupené i nezastoupené v červeném seznamu, nezahrnuté ve vyhlášce

Ochrana druhů dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění:

§1 – kriticky ohrožený

§2 – silně ohrožený

§3 – ohrožený

Hodnocení ohroženosti dle třetího vydání Červeného seznamu cévnatých rostlin ČR (Grulich 2012)

A1 – vyhynulé rostliny

A2 – nezvěstné (pravděpodobně vyhynulé) rostliny

A3 – nejisté případy vyhynulých a nezvěstných rostlin

C1 – kriticky ohrožené rostliny

C2 – silně ohrožené rostliny

C3 – ohrožené rostliny

C4a – vzácnější rostliny vyžadující zvláštní pozornost – méně ohrožené

C4b – vzácnější rostliny vyžadující zvláštní pozornost – nedostatečně prostudované

REJSTŘÍK

árón východní 42

bělolist rolní 107

bělozářka liliovitá 38

bělozářka větevnatá 39

blešník úplavičný 217

černohlávek dřípený 215

černohlávek velkokvětý 214

černucha rolní 180

černýš hřebenitý 169

černýš rolní 168

česnek hadí 25

česnek hranatý 23

česnek žlutý 24

čilimník poléhavý 76

čistec roční 238

dejavorec velkoplodý 55

divizna brunátná 254

divizna švábovitá 253

drchnička modrá 34

dřín jarní 71

dymnivka plná 72

hadí jazyk obecný 186

hadí mord nachový 230

hadinec červený 88

hlaváč šedavý 226

hlaváček jarní 21

hlaváček letní 20

hlavinka horská 248

hlízovec Loeselův 162

hnědenec zvrhlý 157

hojník chlumní 235

hořec bezlodyžný 111

hořec brvitý 120

hořec hořepník 114

hořec křížatý 113

hořec tolitovitý 112

hořeček nahořklý pravý 116

hořeček žlutavý 118

hrachor bahenní 151

hrachor pačočkový 149

hrachor panonský chlumní 152

hrachor panonský pravý 153

hrachor širolistý 150

hruštička okrouhlostá 220

hvězdnotec zubatý 130

hvězdnice chlumní 44

hvězdnice zlatovlásek 110

hvozdlík pyšný pravý 86

chrpa chlumní 58

chrpa modrá 56

ibišek trojdílný 133

jalovec obecný 145

jaterník podléška 132

jednokvíték velekvětý 174
jetel červenavý 250
jetel jahodnatý 249
jitrocel přímořský brvitý 204

kakost krvavý 121
kalina tušalaj 259
kamejka modronachová 48
kavyl Ivanův 241
kavyl tenkolistý 242
klokoč zpeřený 239
kociánek dvoudomý 36
koniklec velkokvětý 219
konitrud lékařský 125
korálice trojklaná 70
kosatec různobarvý 143
kosatec sibiřský 142
kosatec trávovitý 140
kosatec žlutý 141
kotvice plovoucí 247
koukol polní 22
koulénka prodloužená 124
kozinec cizrnovitý 45
kozinec dánský 46
kozinec vičencovitý 47
kravinec španělský 252
krtičník jarní 231
kruštík bahenní 97
kruštík drobnolistý 94
kruštík Greuterův 92

kruštík modrofialový 99
kruštík moravský 95
kruštík polabský 90
kruštík pontický 98
kruštík růžkatý 96
kruštík širolistý 93
kruštík Tallósův 100
kruštík tmavočervený 91
křivatec rolní 108
kyprej yzopolistý 165

ladoňka dvoulistá 227
ladoňka karpatská 228
ladoňka vídeňská 229
leknín bílý 183
len chlupatý 160
len rakouský 158
len tenkolistý 161
len žlutý 159
lilie cibulkonosná 155
lilie zlatohlavá 156
lýkovec jedovatý 85
lýkovec vonný 84

máčka plocholistá 104
mečík střečovitý 122
medovník meduňkolistý 171
měsíčnice vytrvalá 163
modřenec chocholatý 175
mochna bílá 208

mochna jahodovitá 211
mochna malokvětá 209
mochna přímá 210

netřesk výběžkatý 144

okrotice bílá 60
okrotice červená 64
okrotice dlouholistá 62
oman mečolistý 138
oman vrboolistý 139
orlíček obecný 41
orobinec sítinovitý 251
ožanka čpavá 244

pérovník pštrosí 167
pětiprstka hustokvětá 128
pětiprstka žežulník pravá 126
pcháč bezlodyžný 66
pipla osmahlá 181
plamének přímý 67
plavín štítnatý 184
plicník úzkolistý 218
podkovka chocholatá 134
prstnatec bezový 83
prstnatec Fuchsův 77
prstnatec Fuchsův Soóův 78
prstnatec laponský 82
prstnatec májový 81
prstnatec plamatý sedmihradský 80

prstnatec pleťový 79
prvosenka jarní 213
prvosenka vyšší 212
pryskyřník rolní 221
pryskyřník velký 222
pryšec bahenní 105
pryšec kosmatý 106
ptačinec bahenní 240

radyk prutnatý 137
razilka smrdutá 40
rmen barvířský 37
rosnatka okrouhloolistá 87
rozrazil dlouholistý 255
rozrazil klasnatý 258
rozrazil rozprostřený 257
rozrazil vstavačovitý 256
rudohlávek jehlancovitý 32
růže galská 224
řepovník vytrvalý 223
řeřišnice Matthiolova 54

sasanka lesní 35
silenka francouzská 236
sklenobýl bezlistý 102
sléz nizounký 166
slézovec durynský 154
smil písečný 131
smldník kmínolistý 203
smolnička obecná 164

snědek jehlancovity 198
snědek pyrenejský kulatoplodý 199
sněženka podsněžník 109
srpice barvířská 234
starček pořiční 232
starček stinný 233
straček dlouholistý moravský 243
strdivka sedmihradská 170
strošek pomněnkový 148
střevíčník pantoflíček 75
stulík žlutý 182

šafrán bělokvětý 73
šafrán karpatský 74
šklebivec přímý 173
švihlík krutiklas 237

tolije bahenní 201
tořič čmelákovitý Holubyho 188
tořič pavoukonosný 189
tořič včelonosný 187
třešeň křovitá 216

úporek hrálovitý 146
úporek pochybný 147

vachta trojlistá 172
vemeníček zelený 68
vemeník dvoulistý 205
vemeník zelenavý 206

violka bílá pravá 260
violka slatinná 261
vítod větší 207
volovec vrbolistý 49
vrabečnice roční 246
vrba rozmarýnolistá 225
vrbovka rozmarýnolistá 89
vstavač bahenní 30
vstavač bledý 194
vstavač kukačka 28
vstavač mužský znamenáný 190
vstavač nachový 196
vstavač osmahlý 178
vstavač štěničný 26
vstavač trojzubý 177
vstavač vojenský 192
všivec statný 202

záraza bílá šalvějová 200
zdravínek žlutý 185
zeměžluč spanilá 59
zimozelen okoličnatý 136
zvonek hadincovitý 50
zvonek klubkatý 51
zvonek moravský 52
zvonek sibiřský 53

žebratka bahenní 135
židoviník německý 176
žlutucha lesklá 245

Klenoty květeny Zlínského kraje

Petr Pavelčík a kolektiv

Vydal Zlínský kraj v roce 2019, první vydání

Autorský kolektiv: Petr Pavelčík, Michal Girgel, Jaroslav Hrabec, Zdeněk Podešva,
Pavel Šnajdara, Magdaléna Šnajdarová

Autoři fotografií: Petr Batoušek (PB), Mirek Dvorský (MD), Květoslav Fryšták (KF), Michal
Girgel (MG), Bohumil Jagoš (BJ), Josef Jančálek (JJ), Jana Libigerová (JL), Petr Pavelčík (PP),
Zdeněk Podešva (ZP), Tomáš Svačina (TS), Jakub Šafář (JS), Pavel Šnajdara (PŠ), Magdalena
Šnajdarová (MŠ), Petr Tomáš (PT)

Grafická úprava, dtp: dgstudio.cz s.r.o.

Tisk: Grasp CZ a.s.

Náklad: 800 ks

NEPRODEJNÉ

ISBN 978-80-87833-32-2